

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑκτος

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι πρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους, καὶ εἶναι ἑτησίαι.—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

29 Ὀκτωβρίου 1878

Σφραγὶς τῆς
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ Αἴτωλίας ἐν ἔτει 1824

Ο ΑΥΤΟΧΕΙΡ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα, ἅτινα ἐραυρίζομεθα ἐκ γαλλικῆς ἐφημερίδος, ἀναφέρονται εἰς λυπηρὸν γεγονός, συμβῆναι ἐσχάτως ἐν Παρισίοις. Αὐτοχειρία ἐν τῇ παρισινῇ κοινωνίᾳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ μερίδι αὐτῆς ἐκείνῃ, ἥς μέλος πρόδηλον φαίνεται ὁ εἰς τὴν ἐπομένην μελέτην παρασχὼν πένθιμον ἀφορμὴν, οὔτε σπάνιον οὔτ' ἀσύνθητος εἶναι γεγονός. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ σκέψεις τοῦ γράψαντος τὰς ἐπομένους γραμμὰς ἔχουσι πολὺ μείζον τὸ ἐνδιαφέρον διὰ γαλλικὸν ἢ δι' ἑλληνικὸν κοινόν. Οὐχ ἥττον οὔτε ἀσκοπον οὔτε ἀνωφελὲς ὅλως ἐνομίσαμεν νὰ μεταδώσωμεν αὐτὰς εἰς ἑλλήνας ἀναγνώστας, ἀναλογιζόμενοι μετὰ λύπης, ὅτι, καίτοι δὲν καταλήγει παρ' ἡμῶν συνήθως εἰς τὴν μοιραίαν ἐκείνην καταστροφὴν, ὑπάρχει ὅμως δυστυχῶς καὶ ἐν Ἀθήναις τὸ ἀλλαχού ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φέρον κοινωνικὸν νόσημα, ὑπολαβάνον μὲν ἴσως ἔτι καὶ βόσκον ἐν παραδόξῳ, ἐκτεινόμενον ὅμως ὁσμήραι καὶ ἀπειλοῦν ν' ἀπομυζήσῃ μέχρις ἐξαντλήσεως πᾶσαν ζωικὴν ἰκμάδα καὶ πάντα γενναῖον χυμὸν τῆς νεαρᾶς γενεᾶς.

Ἡ γαλλικὴ ἐφημερίς γράφει τὰ ἑξῆς:

Α*

«Ἰδοὺ ἡ τελευταία εἰκὼν τοῦ παρισινοῦ βίου.

Ἡ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν οἰκίᾳ πενιχρῇ, κατοικουμένῃ ὑπὸ γυναικὸς προθεβηκυίας καὶ τοῦ τριακονταετοῦς μόλις υἱοῦ τῆς. Αἶφνης ἐκπυρσοκρότησις ἀντηχεῖ, καὶ ἡ μήτηρ ἀνίσταται περίτρομος. Δριμεῖα πυρίτιδος ὁσμὴ κατακλύζει τὸ δωμάτιον, καὶ καπνὸς διολισθαίνει διὰ τῶν βαλάντων τῆς θύρας. Ἐν τῷ μαγειρείῳ κεῖται ἐκτάδην χαμαὶ νεκρὸς ἀνὴρ, ἔχων κατεσπαράγμενον τὸ στῆθος ὑπὸ σφαίρας πυροβόλου· ἐμεῖ αἶμα, ἀλλ' ἀναπνέει ἔτι. Ἡ μήτηρ κύπτει ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος, καὶ παράφρων, ἐκτὸς ἑαυτῆς σπογγίζει τὸ ἀπὸ τῆς φρικτῶδους πληγῆς ἀναβλύζον αἷμα. Οἱ δὲ γείτονες εὐρίσκουσιν αὐτὴν οὕτω, κεκυφῆσαν ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ τέκνου, ὅπερ ἐγέννησε καὶ ἀνέθρεψε, τοῦ τέκνου ὅπερ ἦτο ἡ ἐλπίς αὐτῆς καὶ τὸ καύχημα. Ὁ αὐτόχειρ σφαδάζει ἔτι τὸ ὕστατον, καὶ τὰ χεῖλη

ΤΟΜΟΣ 21'—1878.

τῆς μητρός του δέχονται τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ πνοήν.

Ἰδοὺ ἡ τελευταία εἰκὼν τοῦ παρισινοῦ βίου.

Περὶ τὸν νὰ ὀνομάσωμεν τὸν δυστυχῆ. Οἱ δὲ λίγοι του γνώριμοι τὸν συνώδευσαν εἰς τὸ κοιμητήριον, οὐδὲν δὲ σημαίνει τὸ ὄνομά του πρὸς τοὺς ἀδιαφόρους. Ἄλλως δὲ καὶ ἀνωφελὲς εἶναι νὰ δοθῇ ὄνομα οἰονόηποτε εἰς τὸ πτώμα ἐκεῖνο. Εἴτε Πέτρος καλεῖται, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἰωάννης, ὀλίγον μᾶς μέλει. Ἐχει ἄλλο ὄνομα πλὴν τοῦ βαπτιστικοῦ του, ὄνομα γενικόν, περιλαμβάνον δλόκληρον κλάσιν ἀέργων, κ' ἐφαρμοσθὲν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς παρισινῆς γλώσσης: καλεῖται πορεὺ (εὐωχητής).

Ὁ αὐτόχειρ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἦτο εὐωχητής· ἦτο δηλ. ἐξ ἐκείνων τῶν νέων, οἵτινες εἰσέρχονται εἰς τὴν ζωὴν, πάντων ὀρεγόμενοι, οἵτινες, καταλείποντες τὰ βάθρα τοῦ γυμνασίου, τρέπονται πρὸς βίον πλήρη περιπετειῶν καὶ ἡδονῶν, οὐδένα δὲ σκοπὸν ἔχουσιν ἄλλον ἢ νὰ διασκεδάσωσιν, ἀπὸ τῆς μεσημβρίας, καθ' ἣν ἐγείρονται συνήθως τῆς κλίνης, μέχρι τῆς ἐβδόμης πρωϊνῆς ὥρας, καθ' ἣν χλωμοὶ ἐκ τῶν ἀγρυπνιῶν, ἀπόκοροι ἐκ τῶν δειπνῶν, παραλελυμένοι ἐκ τῶν συγκινήσεων τοῦ χαρτοπαίγνιου καὶ παραπαλόντες ἀπὸ τῶν ὀργίων, ἐπιστρέφουσιν οἴκαδε. Οἱ εὐωχηταὶ ἔχουσι πάντα τῶν ἀνδρῶν τὰ ἐλαττώματα· ἀγαπῶσι τὴν ὀκνηρίαν, τὰ χαρτὰ, τὸν ἀπόβλητον γυναικεῖον κόσμον, τὴν εὐεστώ, τὴν εὐκολον καὶ πάντοτε εὐάρεστον ζωὴν· δὲν ἔχουσιν ὅμως, πρὸς ἰσοζύγιον, καὶ τὰς ἀναγκαίας ἀρετὰς, ὅπως ἀντέχωσιν εἰς τοιοῦτον βίον. Οὐδένα ἔχουσι σκοπὸν ὡς στήριγμά των, οὐδὲν καθῆκον εἰς ἐνίσχυσιν αὐτῶν· λείπει εἰς αὐτοὺς ἡ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου ἀναθαβρύνουσα φιλοδοξία καὶ ἡ ἐν πάσῃ παρεκτροπῇ διατηρούσα ἔντιμον τὸν βίον συναίσθησις τοῦ καθήκοντος.

Ὅταν ἀηδιάσωσι καὶ βαρυνθῶσι, τὴν αὐτοχειρίαν ἔχουσι μόνον αὐτῶν καταφύγιον.

Τοιοῦτός ἦτο ὁ χθὲς ἀποθανών, καὶ δὲν ἦτο ὁ πρῶτος οὐδὲ ὁ ἑσχάτος.

Προχθὲς ἦτο ἄλλος, χθὲς αὐτός, σήμερον καὶ αὔριον τίς οἶδε τίνας. Ἰσως καὶ παρὰ τὸν τάφον αὐτὸν τοῦ δυστυχοῦς ἀναλογίζοντο πολλοὶ τῶν ἐπιζώντων πότε θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των!

Εἴτε βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς, τρώγει τὴν πατρικὴν του κληρονομίαν ὁ εὐωχητὴς· εἴτε ἡμέραν μεθ' ἡμέραν πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τίς οἶδε πῶς, ἡ καταστροφὴ εἶνε μοιραία καὶ ἀναπόδραστος. Ἀφοῦ ἐξαντληθῇ ὁ ἔσχατος πόρος, καὶ δαπανηθῇ τὸ ὕστατον κέρμα τοῦ βαλαντίου, εὐρίσκεται οὗτος ἀπέναντι τοῦ ἐξῆς διλήμματος: ἢ, καταβαίνων ὁλονὲν τὰς βαθμίδας τῆς κοινωνικῆς κλίμακος καὶ μεταπίπτων ἀπὸ συνθηκολογίας εἰς συμβιβασμὸν, νὰ καταντήσῃ τέλος εἰς τὸν σκάμνον τοῦ πλημμελειοδικείου, ἢ νὰ προστατεύσῃ τὴν τιμὴν αὐτοῦ κατὰ τῶν δικαστικῶν κλητῶν διὰ μιᾶς πιστολίου βολῆς. Οἱ πρὸ αὐτῶν ὅμοιοι τῶν κατέλουν ἄλλοτε κἄπως καλὸν τὸν βίον. Κατετάσσοντο στρατιῶται, καὶ ἐφρονεύοντο ἐν Ἀφρικῇ ὑπὸ τῶν Καβύλων. Προτιμότερον δὲ βεβαίως νὰ πέσῃ τις ἐπὶ πεδίου μάχης ἢ ἐπὶ ἐρυθρῶν πλῆκων μαγειρείου. Διαφέρει τὸ ἄλγος μητρὸς θρηνοῦσης τὸν ἀνδρεῖον υἱὸν τῆς, ὅστις πίπτει μαχόμενος, τοῦ ἄλγους ἐκείνης, ἥτις κλαίει τὸν οἰκτρῶς καταλύνοντα ἄχρηστον βίον. Ἐκείνη ἐγείρει ὑπερήφανος τὴν κεφαλὴν, ἐνῶ αὕτη κλίνει ἄπελπις ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ αὐτόχειρος.

Εἰσὶν ὁμοίως τὸν χθὲς αὐτοκτονήσαντα. Οἱ Παρίσιοι δλόκληροι, οἱ διασκεδάζοντες Παρίσιοι, τὸν ἐγνώρισαν ὡς ἐγώ. Λέγουσιν ὅτι διασκεδάζουσι· δὲν τὸ πιστεύω ὅμως.

Ὁ περιέργως παρτηρῶν τὸν διασκεδάζοντα δῆθεν αὐτὸν κόσμον εὐκόλως ἀνακαλύπτει ὑπὸ τὸν θόρυβον τοῦ ψευδοῦς γέλωτος τὸν ἀληθῆ λυγμὸν τοῦ θανάτου. Μετὰ τὰ πρῶτα τῆς παραλυσίας ἔτη, ὅταν κορσεθῶσι πλέον τὰ πάθη τῆς νεανικῆς ἡλικίας, τὸ προσεχὲς τέρμα ἐγείρεται φοβερόν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ παρισινοῦ ἀέργου. Ἐννοεῖ οὗτος ἀμέσως, ὅτι, ἀφοῦ ἐξαντληθῶσιν οἱ πόροι του καὶ ὁ ἄχρηστος βίος του εἰσέλθῃ εἰς στενωπὸν ἀδιέξοδον, θὰ σκορπίσῃ τὸν μυελὸν του διὰ μιᾶς ἐκφυροκοπήσεως. Τὸ μέσον εἶνε πρόχειρον εἰς πάντας, ἅμα ὡς παύσῃ ἡ ζωὴ τῶν νὰ ᾔνε διαρκὲς ἐορτή. Ἴνα καταντήσῃ τις ἐκεῖ, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἔχῃ εἰς τῆς καρδίας του τὸ βάθος οὔτε φιλοδοξίαν, οὔτε ἐλπίδα, οὔτε στοργὴν οἰανδήποτε, ἀρκεῖ οὐδὲν πλέον αἴσθημα νὰ κινή καρδίαν ἀποξηρανθεῖσαν ὑπὸ τῆς εὐωχίας, οὐδ' αὐτὴ ἡ ἀνάμνησις γηραιᾶς μητρὸς, ἥτις μέλλει μετ' ὀλίγον νὰ περιπτυχθῇ τὸ αἰμόφυρτον πτόμα τοῦ υἱοῦ τῆς.

Δὲν θὰ ἔγραφον τὰς ὀλίγας τούτας γραμμὰς, ἂν τὸ χθὲς συμβῶν ἦτο μεμονωμένον τι καὶ σπάνιον γεγονός, ἂν ὁ τῆς χθὲς αὐτόχειρ ἦτο ἀτυχὴς τις ἐξαιρέσις, ὀλισθήσασα ἐπὶ τῆς διαφθορᾶς. Ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε λεγεών.

Ἀπὸ ἐτῶν ἡδὴ βλέπω παρερχόμενον πρὸ ἐμοῦ

τὸν παιδρὸν αὐτὸν καὶ θορυβώδη ὄμιλον. Πού καὶ πού κρότος πιστολίου ἀντηχεῖ, καὶ πίπτει εἰς ἴνα λάβῃ ἄλλος τὴν θέσιν του.

Εἰκοσιπενταέτης ὁ εὐωχητὴς δὲν ἔχει πλέον χρῆμα, εἶνε κατὰ χρεως καὶ ἄεργος. Τότε ἀπὸ τῆς ἐλαφρότητος μεταπίπτει εἰς τὴν ἀδιακρισίαν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὴν ἀγένειαν, διστάζων μὲν ἐνίοτε, ἀλλ' ἀναγκάζόμενος πάντοτε. Ἐχει δ' ἐνίοτε καὶ φαινὰς τινὰς στιγμὰς, καθ' ἃς βδελύσσεται αὐτὸς ἑαυτὸν. Πολλοὶ πολλάκις τῶν δυστυχῶν αὐτῶν μοὶ τὸ ἐξωμολόγηθησαν.

Ὅτε εἶνε ὁμοῦ πολλοὶ, ἤθελέ τις νομίσει ὅτι καταφέρονται ἀμέριμνοι ὑπὸ τοῦ βέβηματος τῆς ζωῆς, ἐν ἥλῳ μουσικῶν ὁργάνων, ῥοδοστεφεῖς, ὑπὸ καλλισφύρων ὀρχηστρίδων περιστοιχούμενοι. Ἀλλ' ὅτε τὴν πρωΐαν ἐπιστρέφει τις αὐτῶν μόνος εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς πραγματικότητος, ἀλλάσσει ὅλως ἡ εἰκὼν. Ὁ δὲ ἀκροτελεύτιος τοῦ πιστολίου κρότος οὐδὲν εἶνε παραβαλλόμενος πρὸς τὴν καθημερινήν του ἀγωνίαν, τὴν ἐπὶ ἔτη διακοῦσαν δλόκληρα. Βλέπει μακρόθεν εἰς τὸ βάθος τὴν αὐτοχειρίαν, ὡς ἀναπόφευκτον καὶ μοιραίαν καταστροφὴν· ἀλλ' ἐκάστην πρωΐαν ἐρωτᾷ ἑαυτὸν, ἂν σήμερον θὰ ᾔνε τὸ τέλος, κ' ἐκάστην ἐσπέραν ἐρωτᾷ πάλιν, ἂν πρέπει ν' ἀναμείνῃ τὴν αὔριον. Ἡ τύχη τοῦ χαρτοπαιγνίου παρατείνει ἐνίοτε τὴν ἀγωνίαν ταύτην, ὡς ἔσχατον πολλάκις ἱατρικὸν παρατείνει τὰς τελευταίας τοῦ θανατιῶντος στιγμὰς. Ἡ ὑπαρξὶς τῶν ἐλεεινῶν αὐτῶν ὄντων ἐξαρτᾶται πολλάκις ἐξ ἐνὸς μπάγκου. Ἀνκερδῆθῃ, κλείουσι τὸ κιβώτιον, ὅπερ περιέχει τὰ γεμισμένα πιστόλιά των· ἂν χαθῇ, τὸ ἀνοίγουσιν. Ὁμοιάζουσι πρὸς καταδικασμένους εἰς θάνατον, ἱσταμένους κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου των ἔτη ἀπέναντι τῆς λαίμητόμου, καὶ θεωροῦντας τὴν ἀπαισίαν κοπίδα, ἥτις μέλλει τέλος, ὠρισμένην τινὰ στιγμὴν, νὰ πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς των.

Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶνε ἐν γνώσει φαῦλοι οἱ εὐωχῆται οὗτοι τῶν παρισινῶν λεωφόρων· τοῦναντίον μάλιστα εἶνε ἀκριβέστατοι τῶν ἀρχῶν τῆς τιμῆς τηρηταί, καὶ εἰσὶ πάντοτε ἐτοιμοί, δι' οὐδαμινὴν πολλάκις αἰτίαν, νὰ ξιφουλκήσωσιν, ὡς ἄνθρωποι οὐδὲν κινδυνεύοντες, ἐπιθυμοῦντες ὅμως νὰ παρίστανται ὡς ἐπίφοβοι. Μεγάλως ἠθελον ἐκπλαγῇ, ἂν τοῖς ἔλεγε τις, ὅτι ἡ ἀληθὴς τιμὴ ὑπαγορεύει ἄλλα καὶ πολὺ μείζονα καὶ σεβαστότερα καθήκοντα ἢ τὸ νὰ σταθῇ τις ἀντιμέτωπος ἄλλου πιστολίου κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα. Θὰ ἦτο δὲ ἀκατανόητος ὁ βεβαιῶν εἰς αὐτοὺς, ὅτι πολὺ ἀνανδρότερος εἶνε ὁ τρώγων τὸ ἔσχατον ἀποταμίευμα γηραιᾶς μητρὸς καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῶν τέκνων του, ἢ ὁ λησμονῶν τὴν ὕβριν. Ἐχουσιν ἰδικὴν τὴν ἠθικὴν οἱ κύριοι οὗτοι, τὴν πρόχειρον τοῦ συμ-

μοῦ ἠθικὴν, καθ' ἣν ὀρθία καὶ ἀλώβητος μένει μόνον ἡ τιμὴ τοῦ διακινδυνεύοντος τὸ δέμμα του, καὶ νομίζουσιν ὅτι ἀποθνήσκουσιν ὡς ἔντιμοι ἄνθρωποι, ὁσάκις, οὐδὲν ἔχοντες πλέον νὰ πετάξωσι, πετῶσι τὰ μυελά των. Φρονοῦσιν ὅτι ἐπραξαν τὸ προσήκον, ὅτι ἀπέτισαν τὴν ἐν ὀργίοις διαφθορεῖσαν ζωὴν των, διότι ἔχωσαν μίαν σφαῖραν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, οἰκτρῶς, βλακωδῶς, γελοῖως, ὡς ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος, ὅστις ἠθελεν αὐτοκτονήσῃ διότι δὲν αἰσθάνεται τὴν γενναϊότητα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐχθρόν.

Τοιοῦτοι θάνατοι ἄς συγκινῶσιν ἄλλους.

Εἰς ἐμὲ οὔτε λύπην ἐμπνέουσιν οὔτε οἶκτον.

Ἐπάρχουσιν ἔντιμοι αὐτοχειρεῖαι, ναί! διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλῃ ὑπέρτερα τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων.

Ἀλλ' ὅταν τις ᾔνε ἡδὴ καθ' ἑαυτὸν ἀπόβλητον ὄν, οὐδὲν ἄλλο ἔχων ἔργον, οὐδένα σκοπὸν, οὐδεμίαν ἄλλην φιλοδοξίαν ἢ νὰ συγκαταριθμῇται μετὰ τῶν ἀέργων εὐωχητῶν, πίπτει εἰς τὰ ἔσχατα τῆς περιφρονησεως στρώματα, αὐτοκτονῶν μόνον καὶ μόνον διότι στερεῖται δέκα λουδοβικίων, ἵνα παίξῃ εἰς τὸ χαρτοπαιγνίον ἢ συνδεῖται μετ' ὀρχηστρίδων. Ὅπως ἀποθάνῃ τις, ἐν πλήρει τῆς ἡλικίας ἀκμῇ, τὸν ἐλεεινὸν αὐτὸν καὶ ἐπονείδιστον θάνατον, πρέπει ν' ἀπώλεσε τὸ πρὸς ἑαυτὸν σέβας, τὸ αἴσθημα τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπροσέας καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ πρὸς τὰ δμῶνυμα αὐτῷ ὄντα ὀφειλομένου.

Τοιοῦτοι θάνατοι ἄς συγκινῶσιν ἄλλους.»

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκενς.

Συντάχεται ἐκ τῆς 1871.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Ἡ ἐπιχειρήσις.

Ὁ καίριος ἦτο ἄθλιος, ὅταν ἀνεχώρησεν· ὁ ἄνεμος ἔπνεε μετὰ σφοδρότητος καὶ ἡ βροχὴ ἔπιπτε κρουνηδόν, νέφη δὲ ζοφερά καὶ πυκνὰ ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν. Κατὰ τὴν νύκτα ἐβρεξε πολὺ, διότι ἐν ταῖς ὁδοῖς εἶχον σχηματισθῇ πλατύτατα ῥυάκια. Τὸ ἀμυδρὸν τοῦ λυκαυγυὸς φῶς ἐπηύξανε μᾶλλον ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὸ μελαγχολικὸν τοῦ καιροῦ· τὸ ὥχρον ἐκεῖνο φῶς ἐξησθένου τὴν λάμψιν τῶν φανῶν, ἀλλὰ δὲν ἐφώτιζε περισσότερον τὰς ὑγρὰς στέγας καὶ τὰς βορβορώδεις ὁδοὺς. Ἐν τῇ συνοικίᾳ οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐξυπνήσει, διότι πάντα τὰ παράθυρα ἦσαν ἐπιμελῶς κεκλεισμένα, αἱ δὲ ὁδοὶ ἄς διήρχοντο ἦσαν ἔρημοι.

Ὅταν ἔρθασαν εἰς Μπέθναλ Γκρήν ἡ ἡμέρα εἶχεν ἀνατείλει. Πολλοὶ φανοὶ εἶχον σβεσθῇ καὶ φορτηγὰ ἀμάξια διηυθύνοντο βραδέως εἰς Λονδινόν· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρήρχετο μετὰ ταχύτητος λεωφορεῖόν τι κατεσπιλωμένον ὑπὸ

βορβοροῦ, ὁ δ' ἡνίοχος αὐτοῦ ἐν εἵδει γνωστοποιήσεως ἐμαρτίγου κατὰ τὴν διαβάσιν του πάντα καρραγωγόν, ὅστις μὴ παρκαμερίζων ἐγκαίρως δεξιᾷ ἐγένετο αἰτία νὰ καθυστερῇ τὸ λεωφορεῖον κατὰ ἡμῖς λεπτόν. Τὰ καπηλεῖα, φωτιζόμενα ἐντὸς διὰ φωταερίου, ἦσαν ἀνοικτὰ πλέον, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν ἠνοίγοντο καὶ ἄλλα ἐργαστήρια. Καθ' ὁδὸν συνήντων διαβάτας τινὰς, ὁμίλους ἐργατῶν ἀπερχομένων εἰς τὸ ἔργον των, γυναῖκας καὶ ἄνδρας, καὶ φέροντας ἐπὶ κεφαλῆς καλάθους πλήρεις ἰχθύων· μικρὰ ἀμάξια λαχανικῶν, συρόμενα ὑπὸ ὄνων, χειραμάξας δι' ὧν ἐκομίζετο κρέας, γαλακτοπώλιδας μετὰ τῶν κἄδων των, καὶ τέλος σειρὰν μακρὰν πλανήτων ἐμπορῶν μεταβαινόντων εἰς τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς πρωτευούσης προάστεια. Καθ' ὅσον δ' ἐπλησίαζον εἰς τὸ ἄστυ ὁ θόρυβος καὶ ἡ κίνησις ἐπηύξανον, διελθόντες δὲ τὰς μετὰ τὴν Σόρεντις καὶ Σμιθφίλντ ὁδοὺς, εὐρέθησαν ἐν μέσῳ βαθυλωνίας αὐτόχρημα. Ἡ ἡμέρα εἶχε πλέον προχωρήσει, καὶ ἐφώτιζεν ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ φωτίξῃ ἐν Λονδίνῳ χειμερινὴ ἡμέρα, οἱ δὲ ἡμίσεις σχεδὸν κάτοικοι τῆς πόλεως ἤσυχολοῦντο εἰς τὰ ἐσθινὰ αὐτῶν ἔργα.

Ἐν Σμιθφίλντ ἡ ἀσυνήθης ταραχὴ καὶ ὁ θόρυβος ἐνεποίησαν μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ὀλίβερ. Ἦτο ἡμέρα ἀγορᾶς. Οἱ ἄνθρωποι ἐβουλίζοντο εἰς τὸν βορβορον μέχρις ἀστραγάλων, ἐκ δὲ τῶν σωμάτων τῶν ζώων ἀνέρχοντο πυκναὶ ἀναθυμιάσεις, ἐνούμεναι μετὰ τῆς δμύλης, ἥτις ἀπέκρυπτε τὰς καπνοδόχους τῶν οἰκιῶν. Ὁλὶ καὶ αἱ μάνδραι ἐν τῷ εὐρυτάτῳ ἐκείνῳ περιβάλλῳ ἐβρίθον ποιμνίων, εἶχον μάλιστα προστεθῇ καὶ πολλὰ προσωρινὰ μάνδραι, πληθεῖς δὲ βοῶν καὶ παντοειδῶν ἄλλων μεγάλων βοσκημάτων ἦσαν προσδεδεμένοι ἐν πασσάλοις κατὰ μήκος τοῦ δρυαίου, ἀποτελοῦντες σειρὰν ἀπέραντον· χωρικοὶ, κρεωπῶλαι, ἔμποροι τῶν ὀδῶν, παιδιὰ, βαλαντιοτόμοι, κεχνηαῖοι, τυχοδιωκταὶ παντοδαποὶ ἀνεστρέφοντο ἀναμῖξ ἐν ἀπεριγράφτῳ συγχύσει. Οἱ συριγμοὶ τῶν βουκόλων, αἱ ὕλακαὶ τῶν κυνῶν, οἱ μυκηθμοὶ τῶν βοῶν, τὰ βληχθήματα τῶν προβάτων, οἱ γρυλλισμοὶ τῶν χοίρων· αἱ φωναὶ τῶν πωλητῶν, αἱ κραυγαὶ, αἱ βλασφημίαι, αἱ λοιδορίαι, ὁ ἥχος τῶν κωδῶνων, αἱ ἐκ τῶν καπηλείων ἀκουόμεναι φωναὶ, ὁ θόρυβος τῶν ἀνθρώπων οὔτινες ὑπήγαινον καὶ ἤρχοντο, συνωθοῦντο, ἐκτυπῶντο, ἐκράυγαζον, ὠρῶντο, καὶ ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν βδελυροὶ καὶ ἀπεχθέστατοι τὴν ὕψιν· ἅπαντα αὕτη ἡ τύρβη τῆς ἀγορᾶς σ' ἐξεκράναι καὶ σε συνετάραττε.

Ὁ κύριος Σάικς, σύρων κατόπιν αὐτοῦ τὸν Ὀλίβερ, διήνοιγε βιαίως δίοδον ὅπου πυκνότερον τὸ πλῆθος, καὶ ἐλαχίστην ἐδίδο προσοχὴν εἰς τὸν θόρυβον ἐκεῖνον, ὅστις καινοφανὴς ὅλως εἰς τὸ παιδίον ἐξέπλησεν ὑπερμέτρως αὐτό. Δις ἡ τρίς ἐχαιρέτισε διὰ νέμματος φίλους, οὓς συνήν-

της, αρνούμενος εκάστοτε να συμπίη μετ' αὐτῶν τὸ πρωῒνον ποτήριον, καὶ ἐξηκολούθησε προχωρῶν ὡς οἶόν τε τάχιον, μέχρις οὐ ἐξήλθε τῆς ἀγορᾶς.

«Ἐλα, παιδί! εἶπεν ἀποτόμως παρατηρῶν τὸ ὠρολόγιον ἐκκλησίας τινός· κοντεύει ἑπτὰ ἡ ὥρα· κουνήσου ντέ! μὴ μείνης 'πίσω, τεμπελό-σκυλο!»

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κύριος Σάικς, ἔσεισεν ἀποτόμως τὸν βραχίονα τοῦ 'Ολιβερ, ὅστις ἐτάχυνε τὸ βῆμα, ἡ μᾶλλον ἐβάδισε τροχάδην, κανονίζων ὡς ἠδύνατο τὸ βῆμά του πρὸς τὰς μεγάλας δρασκελίας τοῦ κακούργου.

Οὕτω δρομαίως ἐβάδιζον μέχρι καὶ πέραν τοῦ Χάυντ Πάρκ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Κήνσιγκτων. Ὁ Σάικς ἐβράδυνε τότε τὸ βῆμα καὶ περιέμενε νὰ τοὺς φθάσῃ κενόν τι φορτηγὸν ἀμάξιον ἐρχόμενον ὅπισθεν αὐτῶν. Τὸ πινάκιον αὐτοῦ ἔφερεν ἐπιγραφὴν Χωσιλόου, ὅπερ ἰδὼν ὁ Σάικς ἠρώτησε τὸν καρραγωγὸν, μετὰ τῆς ἐφικτῆς αὐτῷ προσηνείας, ἂν συγκατετίθετο νὰ τοὺς ἀφίση νὰ ἐπιβῶσι τοῦ ἀμαξίου μέχρις 'Ιλγουορδ.

«Ἀναβᾶτε, εἶπεν ὁ καρραγωγός. 'Δικό σου εἶναι αὐτὸ τὸ παιδί;

— Ναί, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, βλέπων ὑπόδρα τὸν 'Ολιβερ καὶ φέρον τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον τὸ περιέχον τὸ πιστόλιον.

— Ὁ πατέρας σου περιπατεῖ 'λίγο 'γρηγορώτερα ἀπὸ σένα, ἔ, παιδί μου; ἠρώτησεν ὁ καρραγωγός, ἰδὼν ἀσθμαίνοντα τὸν 'Ολιβερ.

— Καθόλου, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς· εἶναι συνειθισμένος. Ἐλα, δός μου τὸ χέρι σου, 'Εδουάρδε· ἀναβᾶ 'γρήγορα!»

Καὶ ἀνεβίβασε τὸ παιδίον ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ ἀμαξίου· ὁ καρραγωγός τῷ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου σωρὸν σάκκων, ἐφ' ὧν τῷ εἶπε νὰ κατακληθῇ διὰ νὰναπαυθῇ.

Βλέπων ἀλληλοδιαδόχως πολλοὺς ὄρους ὁδῶν, ὁ 'Ολιβερ ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν ποῦ ἄρα ἐσκόπει νὰ τον φέρῃ ὁ σύντροφός του. Εἶχον καταλίπει ὅπισθεν αὐτῶν τὸ Κήνσιγκτων, τὸ Χάμμερσμυδ, τὸ Τσίςγουικ, τὸ Κήου Μπριτζ, τὸ Μπρέντφορτ καὶ ἐξηκολούθουν τῶν δρόμων των, ὡς εἰ μὴ εἶχεν οὗτος τέρμα. Τέλος ἔφθασαν πρὸ τινος πανδοχείου ἔχοντος ἔμβλημα τὸ τέθριππον λεωφορεῖον, οὐ ὀλίγον ἀπωτέρω ἢ ὁδὸς διασταυροῦτο μετὰ πλάγιόν τινα δρομίσκον. Τὸ ἀμάξιον ἐσταμάτησε.

Ὁ Σάικς κατέβη ἐν σπουδῇ χωρὶς νὰφίση τὴν χεῖρα τοῦ 'Ολιβερ, εἰτα ἐβόηθησε τοῦτον νὰ καταβῇ, ἀκονίζων κατ' αὐτοῦ ὀργίλον βλέμμα, καὶ φέρον ἐμφαντικώτατα τὴν χεῖρα εἰς τὸ περιέχον τὸ πιστόλιον θυλάκιον.

«Σὺ τὸ καλὸ, παιδί μου! εἶπεν ὁ καρραγωγός.

— Εἶναι 'ντροπαλὸ, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, σείων μετὰ ζωηρότητος τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου· εἶναι ἐντροπαλὸ καὶ ἄμωρο· μὴ το ζεσυνερίζεσαι.

— Ὅχι βέβαια, εἶπεν ὁ καρραγωγός, ἀναβὰς εἰς τὸ ἀμάξιον. Νὰ, τήραξε, ἐκαλοσύνεψεν ὁ καιρός.»

Καὶ μαστίσας τὸν ἵππον ἀπεμακρύνθη. Ὁ Σάικς περιέμενε νὰπομακρυνθῇ πολὺ, εἶπε τότε εἰς τὸν 'Ολιβερ ὅτι ἠδύνατο νὰ παρατηρῇ εἰς τὰ περίξ ἂν ἤθελε καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των.

Εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ πανδοχείου ἀπόστασιν ἐστράφησαν ἀριστερᾷ, εἰτα δεξιᾷ, καὶ ἐβάδισαν κατόπιν ἐπὶ μακρὸν κατ' εὐθείαν ἐμπρός. Κῆποι ὠραῖοι καὶ κομψαὶ ἐξοχικαὶ οἰκίαι ἐκόσμουσαν τὰ ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ μέρη, ἀλλ' ἐσταμάτησαν μόνον διὰ νὰ πῶσιν ὀλίγον ζῦθον, καὶ ἔφθασαν τέλος εἰς τινα πόλιν, ὅπου ἐπὶ τινος τοίχου εἶδεν ὁ 'Ολιβερ μεγάλους γράμμασι γεγραμμένον Χάμπτον, τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἐπλανήθησαν ἀνὰ τοὺς ἀγρούς ἐπὶ τινος ὥρας, ἐπὶ τέλους ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰσελθόντες εἰς παλαιόν τι πανδοχεῖον, οὗ τὸ ἔμβλημα ἐκ τῆς πολυκαιρίας ἦν ἐσθραμένον, ἐκάθησαν νὰ φάγωσιν ἐν τῷ μαγειρείῳ παρὰ τὴν ἐστίαν.

Τὸ μαγειρεῖον ἐκεῖνο ἦτο αἰθουσα χαμηλὴ, ἥς ἡ ὀροφὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ μεγάλῃς δοκοῦ· πρὸ τῆς ἐστίας ἦσαν θρανία, ἐφ' ὧν ἐκάθοντο πολλοὶ ἄνθρωποι, ἐργατικὰς φέροντες ἐνδυμασίας, πίνοντες καὶ καπνίζοντες· μόλις ἠξίωσαν νὰ ῥίψωσιν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Σάικς, τὸν δὲ 'Ολιβερ οὐδὲ ἐκύτταξαν. Ὁ Σάικς ἀφ' ἐτέρου ἐπεδειξάτο τὴν αὐτὴν ἀδιαφορίαν, καὶ ἐκάθησε μετὰ τοῦ νεαροῦ συντρόφου του ἐν τινι γωνίᾳ, μηδὲ ὀλίγον ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν συνδιατυμόνων.

Παρετέθησαν αὐτοῖς κρύα κρέατα, μετὰ δὲ τὸ γεῦμα ὁ κύριος Σάικς ἐκάπνισε τρεῖς ἢ τέσσαρας πίπας καὶ ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν πρὸ τῆς τραπέζης, ὥστε ὁ 'Ολιβερ κατήντησε νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἔως ἐκεῖ ἦτο ὁ δρόμος των. Κατάκοπος ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ ἐσκοτισμένος ἐκ τοῦ καπνοῦ, ἀπεναρκώθη καὶ μετὰ μικρὸν ἀπεκοιμήθη.

Εἶχε νυκτώσει πλέον ἐντελῶς, ὅτε ὁ Σάικς ἐξύπνησεν αὐτὸν ἀποτόμως· ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε τὸν σύντροφόν του συνδιαλεγόμενον οἰκείως μετὰ τινος χωρικοῦ, μεθ' οὗ συνέπινον ζῦθον.

«Ἐτσι λοιπὸν, πηγαίνετε εἰς τὸ Κάτω Χάλλιφορντ, ἡ ὄχι; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Ναί, ἀπεκρίνατο ὁ χωρικός, ὅστις ἐφαίνετο θερμανθεὶς ἐκ τοῦ ποτοῦ· καὶ δὲν εἶναι μακρὰ. Τὸ ἄλογό μου δὲν εἶναι φορτωμένο τώρα 'ς τὸν γυρισμὸν, καθὼς ἦταν τὸ πρῶτ' ἔς τὸν ἐρχομὸν, καὶ θὰ πάρῃ τὸν δρόμον μονοροῦφι. Σοῦ εἶναι ὅμως ἓνα ἄλογο ποῦ εἶπες καὶ παρήγγειλες!

— Μπορεῖς νὰ με πάρῃς ὡς ἐκεῖ ἐμένα καὶ τὸ παιδί ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ Σάικς, κινῶν τὸν νέον φίλον του.

— Ναί, ἂν φεύγετε τώρα ἀμέσως, ἀπεκρί-

νατο ὁ ἄλλος. Πηγαίνετε εἰς τὸ Χάλλιφορντ;

— Πηγαίνω ἔως τὸ Σέππερτον.

Εἶμαι εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ἔως εἰς τὸ Χάλλιφορντ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ χωρικός. Πληρωμένα εἶναι ὅλα, 'Ρεβέκκα;

— Ναί, ὁ κύριος τὰ ἐπλήρωσεν ὅλα, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνη.

— Ἀ! νὰ σου εἰπῶ, εἶπεν ὁ χωρικός μετὰ τὴν σοβαρότητα ἀνθρώπου πιδόντος ὀλίγον ὑπὲρ τὸ δέον· αὐτὸ μόνον δὲν γίνεται.

— Καὶ διατί; εἶπεν ὁ Σάικς. Ἀφ' οὗ μοῦ κάμνεις τὴν χάρι νὰ με γλυτώσῃς ἀπὸ τὸν κόπο ποῦ ἠθελα νὰ ᾤμω ἂν πῆγαίνα πεζός, αὐτὸ δὲν ἀξίζει μερικὰ κανάτια μπίρα;

Ὁ χωρικός ἐστάθμισε δεόντως τὴν βαρύτητα τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Σάικς, καὶ ἐσφιγξέ τὴν χεῖρά του, προσιπὼν ὅτι ἦτο ἄνθρωπος καθὼς πρέπει. Εἰς ὃ ἐκεῖνος ἀπήντησεν ὅτι δὲν το ἔλεγε σπουδάζων, ἀλλὰ χάριν ἀστειότητος· καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον ἠδύνατο εὐλόγως νὰ ποδώσῃ εἰς τὴν περιποιητικὴν ἐκείνην φράσιν, ἂν ὁ χωρικός ἦτο νήφων.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ ἄλλων περιποιητικῶν φράσεων ἐπνυχήθησαν καλὴν νύκτα εἰς τοὺς συνδιατυμόνας, καὶ ἐξήλθον, ἡ δὲ ὑπηρετρία τακτοποιήσασα τὰ κανάτια καὶ τὰ ποτήρια, ἔστη πάντα ταῦτα φέρουσα ἀνὰ χεῖρας ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, ἵνα τοὺς ἴδῃ ἀπερχομένους.

Ὁ ἵππος, εἰς οὗ τὴν ὑγίειαν προέπιον, ἔστατο πρὸ τῆς θύρας, ἐξυγμένους εἰς τὸ φορτηγὸν ἀμάξιον. Ὁ 'Ολιβερ καὶ ὁ Σάικς ἐπέβησαν ἄνευ πολλῶν διατυπώσεων, ὁ δὲ χωρικός, ἀφ' οὗ ἐπεδαψίλευσε καὶ ἄλλα ἐγκώμια εἰς τὸν ἵππον του καὶ προεκάλεσε τὸν πανδοχέα νὰ εὖρῃ ὅμοιον του ἂν ἡμπόρει, ἐπέβη καὶ αὐτός, καὶ οὕτως ἀπῆλθον.

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινοτάτη, πυκνὴ δὲ δμίχλη ἀνερχομένη ἐκ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν περίξ ἐλῶν διεσχέτο ἀνὰ τοὺς ἀγρούς. Τὸ ψῆχος ἦν δριμύτατον· τὰ πάντα δ' ἐφαίνοντο ζοφερά καὶ ἀπαίσια. Οἱ ὁδοιπόροι οὐδὲ λέξιν ἀντήλλαξαν, διότι ὁ μὲν ἡνίοχος εἶχεν ἀποκοιμηθῇ, ὁ δὲ Σάικς οὐδεμίαν εἶχεν ὀρεξιν νὰ συνομιλήσῃ. Ὁ 'Ολιβερ, χωσμένος εἰς μίαν γωνίαν, κατεβιβρώσκετο ὑπὸ ἀνησυχίας καὶ μυρίων φόβων, ἐφαντάζετο δὲ βλέπων τὰ δένδρα, ὧν οἱ κλάδοι ἐσειόντο μελαγχολικῶς, ὅτι ἔβλεπε φάσματα μορφάζοντα ἐν τῇ στυγνῇ ἐκείνῃ ἐρημίᾳ.

Ἀφ' οὗ διῆλθον διὰ τοῦ Σόμπαραν, καὶ ὠδοιπόρησαν ἔτι δύο ἢ τρία μίλια, τὸ ἀμάξιον ἐσταμάτησε· ὁ Σάικς κατήλθε κρατῶν τὸν 'Ολιβερ ἐκ τῆς χειρὸς καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των.

Τὸ παιδίον ἠλπίζεν ὅτι θὰ μείνωσιν ἐν Σέππερτον, ἀλλὰ παρήλθον ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ σταθῶσι, καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των δι' ὁδῶν ἀθλιωτάτων, ἐν τῷ σκότει καὶ τῷ βορβό-

ρῳ, μέχρις οὐ διεκρίναν τὰ φῶτα πλησιοχώρου χωρίου. Ὁ 'Ολιβερ, παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς ἐμπροσθεν αὐτοῦ, εἶδεν ὅτι ὁ ποταμὸς ἔρρεε πλησίον των καὶ ὅτι ἔφθασαν πρὸ μιᾶς γεφύρας.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλον νὰ διέλθωσι διὰ τῆς γεφύρας, ὁ Σάικς ἐστράφη ἀποτόμως ἀριστερᾷ, καὶ κατήλθεν εἰς τὴν ὄχθην· «Ὁ ποταμός! ἐσκέφθη ὁ 'Ολιβερ, ἡμιθανὴς ἐκ τοῦ τρόμου. Μὲ ἔφρεν εἰς αὐτὸν τὸν ἐρημον τόπον διὰ νὰ με πνίξῃ!»

Ἦτοιμάζετο νὰ ῥιφθῇ κατὰ γῆς καὶ νὰ μυνθῇ ἀπελπίς ὡς ἠδύνατο, ὅταν εἶδεν ὅτι ἔστησαν πρὸ τινος μεμονωμένης καὶ σαθρᾶς οἰκίας. Ἐκατέρωθεν τῆς θύρας ἦσαν ἀνὰ ἓν παράθυρον, ἄνωθεν δὲ ἐν μόνον πάτωμα· οὐδαμοῦ ἐφαίνετο φῶς, ἡ οἰκία ἦτο ζοφερά, καταρρέουσα, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀκατοίκητος.

Ὁ Σάικς, κρατῶν πάντοτε τὴν χεῖρα τοῦ 'Ολιβερ, ἐβάδισεν ἡσύχως πρὸς τὴν θύραν καὶ ὤθησε τὸν μάνδαλον. Ἡ θύρα ἦνοιξε καὶ εἰσῆλθον ἀμφοτέροι εἰς τὴν οἰκίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'

Κλοπὴ διὰ ῥήξεως.

«Ποιὸς εἶναι; ἠκούσθη μία δυνατὴ φωνή, εὐθὺς ὡς εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν.

— Μὴ κάνῃς τόσο σαματὰ, εἶπεν ὁ Σάικς, ὠθήσας τὸν μάνδαλον τῆς θύρας. Ἐνα φυτοδόχο, 'Τῶμπυ!

— Ἀ, ἄ! σὺ εἶσαι, βλάμη, ἠκούσθη λέγουσα ἡ αὐτὴ φωνή· ἓνα φυτοδόχο, Μπάρνυ, ἓνα φυτοδόχο. Δεῖξ' τὸν δρόμον εἰς τὸν κύριον. Ἀλλὰ πρῶτα τήραξε νὰ σηκωθῇ, ἂν 'μπορέσης.»

Ὁ δμίλων ἐσφενδόνισε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ζῦλον, ἡ ἄλλο τι βάρος κατ' ἐκεῖνον πρὸς ὃν ἀπευθύνετο, διὰ νὰ τον ἀποσπάσῃ τοῦ ὕπνου· διότι ἠκούσθη κρότος ἀντικειμένου τινὸς πίπτοντος μετὰ δυνάμεως, καὶ ἀκολουθῶς γρυλλισμοὶ ἀνθρώπου ἡμικοιμωμένου.

«Δὲν ἀκούς λοιπὸν; ἐπανέλαβεν ἡ αὐτὴ φωνή. Ὁ Μπίλ Σάικς στέκει ἐκεῖ 'ς τὰ σκοτεινά, καὶ κάνεις δὲν εἶναι νὰ τον ὑποδεχθῇ! Καὶ σὺ μοῦ 'ξεράθῃς αὐτοῦ 'σάν ἀφρονισμένος! Ἀνοίξε τὰ στραβά σου, ἡ θά σου ῥίξῃ 'ς τὸν κέφκο· τὸ σιδερένιο καντηλιέρι, γὰρ νὰ σ' τὰ ξεφυλισῶ!»

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἠκούσθη κρότος βημάτων ἐπὶ τοῦ δαπέδου· εἰτα μία λυχνία θαμβῇ ἐφάνη ἐπὶ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας, καὶ τέλος προέκυψεν ἡ μορφή τοῦ ῥινοφώνου ἐκεῖνου νεανίου, ὃν ἔχομεν συστήσει εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὡς ὑπηρετὴν τοῦ ἐν Σάφφρον Χίλλ καπηλείου.

«Κύριε Ζάιγξ; ἀνεφώνησεν ὁ Μπάρνυ μετὰ φυσικῆς ἢ προσπεποιημένης χαρᾶς. Ὅριστε, σέρ, ὀρίστε.

— Ἐλα, τράβα ἐμπρός! εἶπεν ὁ Σάικς ὠθῶν

1. Λυχνία.
2. Κεφαλή.

ἐμπροσθεν αὐτοῦ τὸν Ὀλιβερ γρηγορώτερα, ἢ σου σακατεύω τὰ ξερά!»¹

Βλασφημιῶν οὕτω κατὰ τῆς βραδύτητος τοῦ παιδίου, ὁ κύριος Σάικς ὤθησεν αὐτὸ καὶ πάλιν, ἀμφοτέροι δὲ εἰσῆλθον εἰς δωμάτιόν τι χαμηλὸν, σκοτεινὸν καὶ καπνισμένον, μόνον σκεύη ἔχον δύο ἢ τρία τεθραυσμένα καθίσματα, μίαν τράπεζαν, καὶ ἓν σαθρὸν ἀνάκλιτρον, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἐξηπλωμένος, μὲ τοὺς πόδας πολὺ ὑψηλότερα τῆς κεφαλῆς, κύριός τις, καπνίζων διὰ μακρᾶς πηλίνης καπνοσύριγγος. Ἐφ' οὗτος ἔνδυμα καστανόχρουν τοῦ τελευταίου συρμού, μὲ κομβία μεγάλη καὶ στιλπνὰ, λαιμοδέτην πορτοκαλόχρουν, πολύχρωμον ὑπενδύτην, καὶ περισκελίδας ἀνοιχτοῦ χρώματος. Ὁ κύριος Κράκιτ, διότι ἐκεῖνος ἦτο, δὲν ἦτο καλλικόμος, ἀλλ' ἡ ἀραιὰ καὶ πυρρόχρους αὐτοῦ κόμη, ἦτο ἐπιμελῶς βεδοστυχωμένη· οἱ βόστρυχοί του ὠμοῖαζον μὲ μακροὺς κοχλίας, εἰς οὓς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰσῆγε τοὺς ῥυπαροὺς δακτύλους του, κακοσμημένους διὰ χονδρῶν κοινοτάτων δακτυλίων. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ ὑπερῆχε μικρὸν τοῦ μετρίου, καὶ ἐφαίνετο ἔχων ἀσθενεῖς καὶ λεπτοτάτας κνήμας, ὅπερ ὅμως οὐδαμῶς ἐκώλυεν αὐτὸν νὰ θεωρῇ μετὰ προφανοῦς εὐχαριστήσεως τὰ ὑποδήματά του.

«Μπῆλ, παλληκαρά μου, εἶπε στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θύραν, χαίρω πολὺ ποῦ σὲ βλέπω. Ἐφοβοῦμένη σχεδὸν μὴ ἐσκέφθης νὰ παραιτηθῇς ἀπὸ τῆ δουλειᾶς, καὶ τότε μονάχος μου θὰ τὴν κατὰπιαναι... Μπᾶ! τί εἶν' αὐτό;»

Ἡ ἐπιφώνησις αὕτη ἀπέβλεπεν εἰς τὸν Ὀλιβερ, ὃν μετ' ἐκπλήξεως εἶδε ἐσηκώθη, ἐκάθισεν καὶ ἠρώτησε τί ἐσήμαινεν αὐτό!

«Εἶναι τὸ παιδί, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, πλησιάζας τὸ καθίσμα του εἰς τὴν ἐστίαν.

— Ἐνα σχολαροῦντι τοῦ γκυρίου Βέιγγιν, ἀνεφώνησεν ὁ Μπάρνυ γελῶν.

— Τοῦ Φέιγγιν; εἶπεν ὁ Τώμπυ παρκτηρῶν ἐταστικῶς τὴν Ὀλιβερ. Ὅα εἶναι τότε ἓνα καὶ ἓνα γὰρ νὰ λαδῶν τῆς γρηαῖς γκόμενας² ἔς τὴν ἐκκλησίαν. Ἦ μούρη του εἶναι θησαυρὸς, μοιάζει ἅγιος Ὀνούφριος.

— Μάζωξε τὴν κουρέλλα σου!³ ἀνεφώνησεν ὁ Σάικς μετ' ἀνυπομονησίας. Καὶ κύψας εἰς τὸ οὖς τοῦ φίλου του, εἶπε κατὰ τὴν αὐτὴν μυστικῶς. Τοῦτο ἐκίνησε τὸν κύριον Κράκιτ εἰς γέλωτα ἐγκάρδιον, καὶ συγχρόνως ἐκύτταξεν ἐκθαμβὸς τὸν Ὀλιβερ.

«Τώρα, εἶπεν ὁ Σάικς ἐπανακαθίσας, ἀν' ὑπομείνῃς νὰ μὴς δώσετε κατὰ τι νὰ μπουζουριάσωμε,⁴ δὲν θὰ κάμετε ἄσχημα. Κάθησε, μικρὲ, κοντὰ ἔς τὴ φωτιά καὶ ξαπόστασε· διότι

1. Σοὺ συντρέφω τοὺς πόδας.

2. Νὰ κλέπτῃ ἐκ τῶν θυλακίων τῶν γραιῶν γυναικῶν.

3. Περιόρισον τὴν γλώσσάν σου.

4. Νὰ φάγωμεν.

ἔχεις νὰ κάμῃς καὶ ἄλλον δρόμο ἀπόψε, μὰ ὅχι μακρινόν.»

Ὁ Ὀλιβερ εἶδε μετὰ δειλίας τὸν Σάικς ἐκπεπληγμένον, ἀλλ' οὐδὲ λέξιν ἐξεστόμισε· ἔφερε τὸ καθίσμα του πλησίον τῆς ἐστίης, ἐστήριξε τὴν φλέγουσαν κεφαλὴν του εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος, σχεδὸν ἀγνοῶν ποῦ εὐρίσκετο καὶ τί συνέβαινε περὶ αὐτόν.

«Ἐλᾶτε, εἶπεν ὁ Τώμπυ, ὅταν ὁ νέος Ἐθραῖος παρέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης μίαν φιάλην καὶ τινὰς ζωοτροφίας· καλὴ ἐπιτυχία μας!»

Καὶ ἡ γέρθη ὅπως τιμήσῃ τὴν πρόποσιν του, ἀπέθηκεν ἐπιμελῶς εἰς τινὰ γωνίαν τὴν καπνοσύριγγα, ἐπλησίασεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἐπλήρωσεν ἓν ποτήριον οἶνοπνεύματος καὶ ἐκένωσεν αὐτὸ μέχρι τρυγός. Ὁ κύριος Σάικς τὸν ἐμὴμήθη.

«Ἄς τραβήξῃ μία καὶ τὸ παιδί, εἶπεν ὁ Τώμπυ, γεμίσας τὸ ποτήριον κατὰ τὸ ἥμισυ. Ῥούφηξέ το, ξόρανο!

— Εὐχαριστῶ σε, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ, βλέπων ἱκετευτικῶς τὸν Τωβίαν, δὲν...

— Ῥούφηξέ το, ἐπανέλαθεν ὁ Τωβίας. Μή σου πέρασῃ ἡ ἰδέα πῶς δὲν εἰξεύρω τί σου χρειάζεται; Εἰπέ του νὰ το πιῇ, Μπῆλ.

— Πρέπει νὰ σε μάθω νάκοῦς; εἶπεν ὁ Σάικς, φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του. Νὰ πάρουν χίλιοι διαβόλοι, μοῦ φέρνει περισσώτερη σκοτοῦρα ἀπὸ μιὰ ντουζίνα Ἀπανωλαδιάδες! Πιέ το γρήγορα, κνὼδαλο, ἡ...»

Τρομάξας ἐκ τῶν ἀπειλητικῶν χειρονομιῶν τῶν δύο ἀνδρῶν, ὁ Ὀλιβερ ἐρρόφησεν ἀπνευστὶ τὸ ποτόν, καὶ κατελήφθη ἀπὸ σφοδρὸν βῆχα, ὅπερ διεσκέδασεν ὑπερμέτρως τὸν Τωβίαν Κράκιτ καὶ τὸν Μπάρνυ, καὶ ἔκαμε καὶ αὐτὸν τὸν ἄγριον Σάικς νὰ μειδιάσῃ.

Τούτου γενομένου, ὅταν ὁ κύριος Σάικς κατέπαυσε τὴν πείνάν του (ὁ Ὀλιβερ δὲν ἠδυνήθη νὰ φάγῃ τι ἐκτὸς μικροῦ τεμαχίου ἄρτου, ὅπερ τὸν ἠνάγκασαν νὰ καταβροχθίσῃ), ἀμφοτέροι οἱ κακοῦργοι ἐξηπλώθησαν εἰς τὰ καθίσματα των διὰ νὰ κοιμηθῶσιν ἐπ' ὀλίγας στιγμάς. Ὁ Ὀλιβερ ἔμεινε καθήμενος πλησίον τοῦ πυρός, ὁ δὲ Μπάρνυ, περιτυλιχθεὶς διὰ τινος σκεπάσματος, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ δαπέδου πλησίον τῆς ἐστίης.

Ἐκοιμήθησαν οὕτως ἢ προσεποιήθησαν ὅτι ἐκοιμῶντο. Οὐδεὶς ἐκίνηθη, ἐκτὸς τοῦ Μπάρνυ, ὅστις ἡγέρθη ἄπαξ ἢ δις διὰ νὰ ρίψῃ ἄνθρακας εἰς τὴν ἐστίαν. Ὁ Ὀλιβερ ἀπεναρκώθη μᾶλλον ἢ ἐκοιμήθη, καὶ ἐφαντάζετο ὅτι διέτρεχεν ἀκόμη σκοτεινὰς ἀγυῖας, ἢ ὅτι ἐπλανᾶτο νύκτα εἰς νεκροταφεῖον ἢ ἀνεπτόλει σκηνὰς τινὰς τῆς προτεραιᾶς, ὅταν ἀφύπνησεν αὐτὸν ὁ Τωβίας Κράκιτ, ὅστις ἡγέρθη ἀποτόμως εἰπὼν ὅτι ἦτο ἡ ὥρα μία καὶ ἡμίσεια μετὰ μεσονύκτιον.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ οἱ ἔτεροι δύο ἐσηκώθησαν, καὶ ὅλοι ἡσχολήθησαν μετὰ ζέσεως εἰς τὸ νὰ ἐ-

τοιμάσωσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν των. Ὁ Σάικς καὶ ὁ σύντροφός του περιετύλιξαν τὸν λαιμὸν διὰ μακρῶν λαιμοδετῶν, καὶ ἐφόρεσαν τοὺς μανδύας των, ἐν ᾧ ὁ Μπάρνυ, ἀνοίξας μίαν σκευοθήκην, ἐξῆγε διάφορα ἀντικείμενα, ἅτινα ἐκεῖνοι ἐλάμβανον καὶ ἐκρυπτον εἰς τὰ θυλάκιά των.

«Δός μου τὰ λαλούμενα, Μπάρνυ, εἶπεν ὁ Τωβίας, Κράκιτ.

— Νὰ τα, ἀπεκρίνατο ὁ Μπάρνυ, δοὺς αὐτῷ ζεύγος πιστολίων. Τὰ ἐγέμισες μονάχος σου.

— Καλὰ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Τωβίας, ἀποκρύπτων αὐτὰ εἰς τὸ θυλάκιόν του. Καὶ τὰ ἄλλα σύνεργα; δὲν ἐλησημονήσαμεν τίποτε; προσέθηκε κρύπτων εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ μανδύου του μικρὸν μοχλόν.

— Ὅλα εἶναι τακτικά, παρετήρησεν ὁ σύντροφός του. Μπάρνυ, δός μας τῆς σῶπαις, αὐταὶς μᾶς λείπουν.»

Καὶ ἔλαβε, καθὼς καὶ ὁ Τωβίας, ἐκ χειρῶν τοῦ Μπάρνυ ἓν μέγα ῥόπαλον.

«Ἐμπρός!» εἶπεν ὁ Σάικς, τείνων τὴν χεῖρα εἰς τὸν Ὀλιβερ.

Οὗτος καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου, καὶ σκοτισθεὶς ἐκ τοῦ καθαροῦ ἀέρος καὶ τοῦ ποτοῦ, ὅπερ ἠναγκάσθη νὰ πῇ, ἔτεινε μηχανικῶς τὴν χεῖρα εἰς τὸν Σάικς.

«Πιάστ' του τὸ ἄλλο χέρι, Τώμπυ, εἶπεν ὁ Σάικς. Μπάρνυ, πῆγαινε ρίξε μιὰ ματιά ὅξω.»

Ὁ Μπάρνυ ἔτρεξεν εἰς τὴν θύραν καὶ ἐπανῆλθε, ἀγγέλλων ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἡσυχά. Ἀμφοτέροι οἱ κλέπται ἐξῆλθον, ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἔχοντες τὸν Ὀλιβερ. Ὁ δὲ Μπάρνυ ἀφ' οὗ ἐκλείσθη ἐπιμελῶς ὀπισθεν αὐτῶν τὴν θύραν, ἐτυλίχθη καὶ πάλιν διὰ τοῦ σκεπάσματος καὶ ἐπανελάβε τὸν διακοπέντα ὕπνον του.

Τὸ σκότος ἦτο βαθύτατον, ἡ ὁμίχλη πυκνοτάτη, ἡ δὲ ἀτμόσφαιρα τοσοῦτον ὑγρὰ, ὥστε ἂν καὶ δὲν ἔβρεχε, ἡ κόμη καὶ αἱ ὀφρυς τοῦ Ὀλιβερ διάβροχοι γινόμεναι ἐκ τῆς ὑγρασίας ἀπεκρυσταλλώθησαν. Διέβησαν διὰ τῆς γερύρας καὶ κατηυθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐρχόμενοι τὴν ἐσπέραν εἶδον φῶτα· τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἀπεῖχε μακρὰν, καὶ ἐπειδὴ ἐβάδιζον ταχέως, ἐφθασαν μετὰ μικρὸν εἰς Τσέρτσυ.

«Ἄς περάσωμεν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἶπεν ὁ Σάικς ταπεινῇ τῇ φωνῇ· δὲν θὰ εἶναι οὐδὲ γάτος εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ μὴς ἰδῇ.»

Ὁ Τωβίας οὐδαμῶς ἀντέτεινε, καὶ διήλθον γοργῇ τῇ βήματι διὰ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ χωρίου, ἐντελῶς ἐρήμου κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Ἀμυδρὸν φῶς ἐφαίνετο ἐνιαχοῦ εἰς τὰ παράθυρα κοιτῶνων, καὶ ἐνίοτε ὕλακαὶ κυνῶν ἐτάρασσον τὴν σιγὴν τῆς νυκτός, ἀλλ' οὐδεὶς κάτοικος ἦτο ἔξω. Ὅταν ἐξήρχοντο τοῦ χωρίου τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας ἐσήμανε δύο ὥρας.

Ἐπέσπευσαν τὸ βῆμα, καὶ κατέλιπον τὴν ὁ-

δὸν, εἰσχωρήσαντες εἰς ἀτραπὸν τινα ἀριστερᾶ. Ἀφ' οὗ διήνυσαν ἐν τέταρτον περίπου μιλίου, ἐφθασαν πρὸ τινος μεμονωμένης οἰκίας, ἥς δὲ κῆπος ἦτο περιπετραγμένος διὰ τοίχων. Ὁ Τώμπυ Κράκιτ, χωρὶς οὐδὲ νὰ σταθῇ διὰ ν' ἀναπνεύσῃ, ἀνερχομένη εἰς τὸν τοῖχον ἐν βίπῃ ὀρθοκλίου.

«Δός μου τὸ παιδί,» εἶπε τῷ Σάικς. Πρὶν δὲ νὰ προφθάσῃ ὁ Ὀλιβερ νὰ κινηθῇ, ἐγένετο ἀνάρπαστος, καὶ ἐντὸς ἐνὸς δευτερολέπτου εὐρίσκατο μετὰ τοῦ Τωβίου ἐπὶ τῆς χλόης ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ τοίχου. Ὁ Σάικς τοὺς ἐφθασε μετὰ μικρὸν, καὶ ἄπαντες ἀμέσως ἐβάδισαν ἀκροποδητὶ πρὸς τὴν οἰκίαν. Τότε κατὰ πρόωτον μετὰ φρίκης ἀπεριγράπτου κατενόησεν ὁ Ὀλιβερ ὅτι σκοπὸς τῆς ὁδοιπορίας των ἦτο κλοπὴ διὰ ῥήξεως, ἴσως δὲ καὶ φόνος. Ἐδῆξε τὰς χεῖρας ὑπὸ ἀπελπισμοῦ καταληφθεὶς, καὶ κραυγὴ τρόμου ἐξέφυγεν ἀκουσίως τῶν χειλέων του. Τῷ ἐφάνη ὡς νὰ διήλθον νέφη πρὸ τῶν ὀρθοκλίων αὐτοῦ, ψυχρὸς ἰδρὼς ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, οἱ πόδες του ἐκλονήθησαν καὶ ἔπεσαν εἰς τὰ γόνατα.

«Σήκω ἐπάνω! ὑπετονθόρυσεν ὁ Σάικς, τρέμων ἐκ τοῦ θυμοῦ καὶ ἐξάγων τὸ πιστόλιον ἐκ τοῦ θυλακίου. Σήκω ἐπάνω, ἢ σοὺ τίναξα τὰ μυαλά.

— ὦ! διὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀφίσατέ με νὰ φύγω! εἶπεν ὁ Ὀλιβερ· ἀφίσατέ με νὰ φύγω μακριὰ ἀπ' ἐδῶ, καὶ νὰ πεθάνω μέσα εἰς τὰ χωράφια· δὲν θὰ πατήσω τὸ πόδι μου εἰς τὸ Λονδίνον· ποτέ! ποτέ! ὦ! σὰς ἱκετεύω, λυπηθῆτέ με, καὶ μὴ με κάμετε καὶ ἐμένα κλέφτη! Δι' ἀγάπην τῶν ἀγγέλων τοῦ οὐρανοῦ, λυπηθῆτέ με!»

Ὁ ἀνθρωπος πρὸς ὃν ἀπηύθυνε τὴν θερμὴν ταύτην δέησιν ἐξετόξευσε φρικώδη βλασφημίαν, καὶ ἠτοίμαζε τὸ πιστόλιόν του διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸ παιδίον, ὅτε ὁ Τωβίας τὸ ἀπέσπασε τῶν χειρῶν του, ἐφράξε διὰ τῆς παλάμης τὸ στόμα τοῦ παιδίου καὶ τὸ ἔσυρε πλησίον τῆς οἰκίας.

«Σιωπὴ! τῷ εἶπε· ὅλα αὐτὰ εἶναι κουραφέξαλα. Λόγο ἂν βγάλης σοὺ ἔσπασα τὸ κεφάλι με τὴν σῶπα. Αὐτὸ δὲν κάνει κρότον, καὶ φέρνει τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα. — Ἐλα, Μπῆλ, προσέθηκε, σπάσε τὴ γρίλλια τοῦ παραθύρου· δὲν θὰ κουνηθῇ πλεόν, ἡσυχάσε. Εἶδα καὶ ἄλλους μεγαλειτέρους ἀπὸ αὐτό, ποῦ μὲ μία τέτοια νύκτα, δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἦναι γενναϊότεροι.»

Ὁ Σάικς, βλασφημιῶν τὸν Φέιγγιν, ὅστις συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ποστεῖλῃ τὸν Ὀλιβερ εἰς τοιαύτην ἐπιχείρησιν, εἰσήγαγε τὸν μοχλὸν ὑπὸ τὸ παραθυρόφυλλον καὶ προσεπάθησε νὰ το ἀνοίξῃ ἀθροῦτως. Ἐντὸς μικροῦ δὲ, τῇ βοήθειᾳ καὶ τοῦ Τωβίου κατάρθρωσε νὰ το ἀνοίξῃ ὀλοσχερῶς.

Τὸ παράθυρον ἐκείνο ἦτο μικρὸν, ἔκειτο δὲ

1. Ῥόπαλον.

εἰς τὸ ὕψιστον μέρος τῆς οἰκίας, πέντε πόδας ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους. Ἐφερὲν εἰς δωμάτιόν τι, ὡς πλυντήριο χρησιμεῖον, εἰς τὸ πέρασ τοῦ εἰς τὴν οἰκίαν φέροντος διαδρόμου. Ἦτο τοσούτω στενόν, ὥστε οἱ οἰκοδεσπόται ἐθεώρησαν περιττὸν νὰ το περιφράξωσι διὰ κιγκλίδων· οὐχ ἦττον ὁμως παιδίον τοῦ ἀναστήματος τοῦ Ὀλιβερ ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ δι' αὐτοῦ. Ὁ κύριος Σάικς ἔθραυσε καὶ τὸν μοχλὸν τὸν συνδέοντα τοὺς ὑελοπίνakas, καὶ ἤνοιξεν αὐτοὺς καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ παραθυρόφυλλον.

«Τώρα, διαβολόσπορε, πρόσεχε εἰς ὅ τι θὰ σου εἰπῶ, ὑπενωθόρυσεν ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου του κλεπτοφάνηρον, οὗ τὸ φῶς διηύθυνε πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀλιβερ· θὰ σε περάσω εἰς αὐτὸ τὸ παράθυρο, θὰ πάρῃς τὸ φανάρι καὶ θὰ ἀναβῇς ἡσυχα ἡσυχα τὴν σκάλα ἐδῶ ἀπέναντι, θὰ περάσῃς τὴν σοφίτα καὶ θὰ καταιβῇς· νὰ μὴ ἀνοίξῃς τὴν πόρτα. Εἶναι ἀνοικτὴ ἡ πόρτα τοῦ πλυσταριοῦ, Τώμπυ;

— Ἀνοικτὴ, τέντα, ἀπεκρίνατο ὁ Τωβίας, ἀρ' οὐ προηγουμένως παρετήρησε διὰ τῆς θυρίδος, ὅπως βεβαιωθῇ. Τὸ καλὸ εἶναι ποῦ τὴν ἀφίνουν πάντα ἀνοικτὴ ἐξ αἰτίας τοῦ σκύλου, ὁποῦ ἔχει τὴ φωλιά του καὶ ποῦ ἐδῶ κοντὰ, γιὰ νὰ μπόρῃ νὰ σεργιανίξῃ ἐλεύθερα ὅταν δὲν κοιμάται. Ἀ, χά! ὡς τόσο ὁ Μπάρνυ καλὰ τὰ κατὰφερε καὶ μὰς ξεφόρτωσε ἀπ' αὐτό.»

Ἄν καὶ ὁ κύριος Κράκιτ ἐγγέλαισε πολλὴν σιγὰ καὶ εἶπε τοὺς λόγους ἐκείνους διὰ φωνῆς μόλις ἀκουομένης, ὁ Σάικς ὁμως διέταξεν αὐτὸν ἐπιτακτικῶς νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ σχοληθῇ εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὁ Τωβίας ὑπήκουσε καὶ ἀπέθεσε τὸ φανάριον κατὰ γῆς· ἀκολουθῶς κατὰ τὸν μιστὸν παραθύρου ἐστηρίχθη εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔκρυψε μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων, ὅπως οὕτω χρησιμεύσῃ ἀντὶ κλίματος. Πάραυτα ὁ Σάικς ἀνερχομένη ἐπ' αὐτοῦ, εἰσῆγαγεν ἀθροῦς τὸν Ὀλιβερ διὰ τοῦ παραθύρου καὶ δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν μέχρις οὗ ἐπάτησεν ἡσύχως εἰς τὸ πάτωμα τοῦ πλυντηρίου.

«Πάρε αὐτὸ τὸ φανάρι, τῷ εἶπε ῥίπτων ἐν βλέμμα ἐντός. Βλέπεις τὴν σκάλαν ἐκεῖ ἀντικρυ; — Ναι,» ἐτραύλισεν ὁ Ὀλιβερ, ἡμιθνήσκων σχεδόν.

Ὁ Σάικς τῷ ἔδειξε τὴν θύραν τῆς εἰσόδου διὰ τῆς κἀνῃς τοῦ πιστολίου, καὶ προειδοποίησεν αὐτὸν ὅτι ἠδύνατο ὁπόταν ἤθελε νὰ τον πυροβολήσῃ, καὶ ἂν ἐδοκίμαζε νὰ παρακούσῃ, θὰ τον ἐξήπλου ἀμέσως νεκρόν.

«Σὲ μίαν στιγμὴν τελειώνει, εἶπεν ὁ Σάικς ταπεινῇ πάντοτε τῇ φωνῇ. Θὰ σε ἀπολύσω· τράβα κατ' εὐθείαν ἐμπρός. Προσοχή!

— Τί εἶναι; ἤρρωσεν ὁ Κράκιτ, καὶ ἀμφότεροι ἠκροάσθησαν.

— Τίποτε, εἶπεν ὁ Σάικς, ἀπολύσας τὸν Ὀλιβερ· ἐμπρός! ὅ τι σοῦ εἶπα!

Κατὰ τὸ βραχύτατον ἐκεῖνο διάστημα τοῦ χρόνου, καθ' ὃ κατῴρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ιδέας του, τὸ παιδίον συνέλαβεν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν, καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, νὰ τρέξῃ εἰς τὴν κλίμακα, καὶ νὰ φωνάξῃ τοὺς ἐνοικοῦντας. Καὶ τοιαῦτα διανοούμενον διηυθύνθη πρὸς τὴν κλίμακα ἀκροποδητή.

«Ἐδῶ! ἀνεκραύγασεν αἰφνης ὁ Σάικς γεγωνία τῇ φωνῇ· ἐδῶ! ἐδῶ!»

Ἡ αἰφνιδία ἐκείνη φωνή, ἐν μέσῳ τῆς ἐπικρατούσης νεκρικῆς σιγῆς, καὶ ὀξείᾳ τις κραυγῇ, ἀμέσως ἐπακολουθήσασα, κατετρόμαξαν τὸν Ὀλιβερ, ὅστις ἀφῆκε νὰ πέσῃ τὸ φανάριόν του, καὶ τὰ ἔχασε, ἀγνοῶν ἂν ἔπρεπε νὰ προχωρήσῃ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ.

Καὶ δευτέρα κραυγὴ ἠκούσθη· φῶς τι ἔλαμψεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακας, καὶ ἐφάνησαν δύο ἡμίγυμνοι ἄνθρωποι περιδεῖς. . . . Τὸ παιδίον εἶδεν αἰφνιδίαν λάμψιν. . . . καπνόν. . . . ἤκουσε μίαν βροντήν. . . . καὶ κρότον ἀσυνήθην. . . . ἀκολουθῶς ἐκλονήθη καὶ κατέπεσεν ὕπτιον.

Ὁ Σάικς, ὅστις πρὸς στιγμὴν παρεμέρισε, προσέκυψεν αὐθις καὶ προτοῦ νὰ διασκεδασθῇ ὁ καπνός, ἤρπασε τὸ παιδίον ἐκ τοῦ περιλαίμιου. Ἐκένωσε τὸ πιστόλιόν του κατὰ τῶν δύο ἀνθρώπων, οἵτινες ὑπεχώρουν πλέον, καὶ ἤρπασε τὸν Ὀλιβερ.

«Σφίγγε με δυνατώτερα, τῷ ἔλεγεν ὁ Σάικς, ἐν ᾧ τὸν ἐξῆγε διὰ τοῦ παραθύρου. Δός μου ἓνα σκουτί, Τώμπυ. Τὸν ἐκτύπησαν. Ἐρήγορα! Νὰ πάρουν ὅλοι οἱ διάβολοι τῆς κολάσεως, πῶς τρέχει τὸ αἷμα αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ!»

Ὁ ἦχος κώδωνος κρουομένου μετὰ βίας, προστεθεὶς εἰς τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐπηύξησε τὸν θόρυβον. Ὁ Ὀλιβερ ἠσθάνθη ὅτι ἀπῆγον αὐτὸν μετὰ σπουδῆς δι' ἀνωμαλίου δρόμου. Μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν ὁ θόρυβος ἐφαίνετο ἀπομακρυνόμενος· ψυχὸς θανάσιμον περιεχύθη εἰς τὸ σῶμά του, καὶ ἐλιποθύμησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

Ἐν ᾧ καταφαίνεται ὅτι καὶ ἐνοριακὸς κλητὴρ εἶναι πολλὰκις αἰσθηματίας. — Ἀξιοπεριέργος συνδιάλεξις τοῦ κυρίου Μπάμμπλ μετὰ τινος κυρίας.

Ἡ νύξ ἦτο παγερὰ καὶ στῶμα παχὺ ἀπεσκληρυμένης χιόνος ἐκάλυπτε τὴν γῆν· ἄνεμος ψυχρὸς καὶ σφοδρότατος ἐστροβίλιζε νιφάδας χιόνος. Ἦτο ἑσπέρα ἐκ τῶν ζοφερῶν καὶ ψυχροτάτων ἐκείνων, καθ' ὧς οἱ εὐποροὶ ἄνθρωποι κἀθιναται περὶ λαμπροῦ πυρός, χαίροντες ὅτι δὲν εὐρίσκονται ἐξω· καὶ καθ' ὧς ἄστεγοι καὶ ἄσιτοι δυστυχεῖς κοιμῶνται διὰ νὰ μὴ ἐξυπνήσωσι πλέον· καθ' ὧς πολλοὶ παρὶαι τῶν ἡμετέρων πόλεων κλείουσι τὰ ὄρματα ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῶν οδῶν, διὰ νὰ τα ἀνοιξῶσιν εἰς κόσμον ἄλλον, ὃν ἀδύνατον νὰ εὕρωσι χεῖρονα,

οἰαδήποτε κακουργήματα καὶ ἂν διέπραξαν ἐν τούτῳ.

Τοιοῦτος ἦτο ἔξω ὁ καιρὸς, ὅτε ἡ κυρία Κόρνυ, ἡ σεπτὴ οἰκονόμος τοῦ πτωχοκομείου εἰς 8 πολλαῖς ὠδηγήσαμεν τὸν ἀναγνώστην, ἐκάθησεν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιόν της πρὸ τοῦ σπινθηροβολοῦντος πυρός τῆς ἐστίας, καὶ παρετήρει μετ' εὐαρεσκείας μικρὰν τινα στρογγύλην τράπεζαν, ἐπ' ἧς ἔκειτο δίσκος μετὰ πάντων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ πρόγευμα ἐκλεκτόν. Πράγματι δὲ ἡ κυρία Κόρνυ ἠτοιμάζετο νὰ πάρῃ τὸ τέιον της· ἐκύτταξε τὴν τράπεζαν καὶ κατόπι τὴν ἐστίαν, ὅπου τὸ ὕδωρ ἔβραζεν ἐν μικρᾷ προχοῇ τοῦ ἡρέμα τερετίζον, καὶ ἡ ἐνδόμυχος αὐτῆς εὐχαρίστησις ἐπηύξησε βαθμηδόν, ὥστε κατήντησε καὶ νὰ μειδιάσῃ ἀκόμη!

«Ἀλήθεια, εἶπε στηρίζουσα τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης, δὲν εὐρίσκεται κανεὶς εἰς τὸν κόσμον ἐδῶ κάτω ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ νὰ εὐλογῇ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἂν συλλογισθῇ μόνον ὅσα ὀφείλομεν εἰς αὐτήν!»

Ἡ κυρία Κόρνυ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν σύννου, ὡς οἰκτερούσα τὴν πώρῳσιν τῶν πτωχῶν, τῶν παραγνοριζόντων ὅσα ὀφείλουσιν εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν· ἀκολουθῶς δι' ἀργυροῦ κοχλιαρίου (ἔπερ ἦτο ἴδιον αὐτῆς κτῆμα) ἔλαβε τέιον ἐκ τινος μικρᾶς τεϊοδόκης καὶ ἐξηκολούθει τὰς ἐτοιμασίας διὰ τὸ πρόγευμά της.

Πόσον ἐλάχιστα πράγματα ἀπαιτοῦνται πρὸς διατάραξιν τῆς γαλήνης τῆς ἡμετέρας ψυχῆς! Ἡ προχοῇς ἦτο πολὺ μικρὰ, ἀναθράσασα δὲ ἐξεχείλισε, ἐν ᾧ ἡ κυρία Κόρνυ ἐποίει τὰς φιλοσοφικὰς αὐτῆς σκέψεις, σταγόνες δὲ τινες θερμοῦ ὕδατος ἔπεσαν ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς οἰκονόμου.

«ὦ, ποῦ νὰ το πάρῃ ἡ ὀργὴ γιὰ μπρίκι! ἀνεφώνησεν ἀποθεῖσα αὐτὸ ταχέως εἰς τὴν ἐστίαν. Τί ἐλεεινὰ ὅπου εἶναι αὐτὰ τὰ μπρίκια ποῦ χωροῦν μόνον δύο φλυζάνια! Σὲ τί ἡμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν, παρὰ μόνον εἰς ἓνα δυστυχισμένο πλάσμα, ἔρημον καθὼς ἐγὼ, ἀλλοῖμονον!»

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἡ διευθύντρια ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου της καὶ στηρίξασα τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνελογίσθη ὁπόσον Ὀλιβερὰ ἦτο ἡ θέσις αὐτῆς, μεμονωμένης καὶ ἄνευ προστάτου. Τὸ ἀνάβρασμα τῆς προχοῆδος ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην της τὸν πρὸ εικοσιπενταετίας εἰς οὐρανούς μεταστάντα μακαρίτην Κόρνυ, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς βαθεῖαν μελαγχολίαν.

«Δὲν θ' ἀποκτήσω πλέον ὅμοιον! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ περίλυπος καὶ ἀπελπισ· ποτὲ δὲν θ' ἀποκτήσω ὅμοιον τοῦ!»

Οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ ἂν ἡ ἐπιφώνησις αὕτη ἀνεφέρετο εἰς τὸν ἀποθανόντα σύζυγόν της, ἢ εἰς τὸ βρίκιον τοῦ τεῖου· ἴσως εἰς τὸ τελευταῖον, διότι τὸ ἐκύτταξε συγχρόνως καὶ τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὅταν δ' ἐπλησίασε

τὸν κυαθίσκον εἰς τὰ χεῖλη της, ἡ θύρα ἐκρούσθη ἡσύχως.

«Ἐμπρός! εἶπε μετὰ δυσαρεσκείας· κάποιον γρη῏ά πάλιν θὰ πεθαινῇ, ὑποθέτω πάντοτε πεθαίνουν ὅταν ἐγὼ καθίσω εἰς τὸ τραπέζι. Ἐμπρός λοιπὸν καὶ κλείσε ἀμέσως τὴν πόρταν διὰ νὰ μὴν ἔμπῃ ἀέρας εἰς τὴν κάμεραν. Τί τρέχει λοιπὸν!

— Τίποτε, κυρία, τίποτε, ἀπεκρίθη ἀνδρική τις φωνή.

— Χριστὲ καὶ Παναγία! εἶπεν ἡ κυρία οἰκονόμος διὰ φωνῆς μειλιχίου. Σεῖς εἰσθε, κύριε Μπάμμπλ;

— Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας, κυρία μου, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ, ὅστις εἶχε μείνει πρὸς στιγμὴν ἐξω διὰ νὰ σπογγίσῃ τὰ ὑποδήματά του καὶ ἀποτινάξῃ τὴν χιόνα ἐκ τῶν ἐνδυμάτων του, καὶ ὅστις εἰσῆλθεν ἐπὶ τέλους κρατῶν εἰς μὲν τὴν μίαν χεῖρα τὸν τρίκωχον πῖλόν του, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ἐν δέμα. Πρέπει νὰ κλείσω τὴν θύραν, κυρία;

Ἡ κυρία ἐδίστασε νὰποκριθῇ ἐκ μετριοφροσύνης, συλλογίζομένη μήπως ἦτο ἄτοπον νὰ συνδιαλέγηται μετὰ τοῦ κυρίου Μπάμμπλ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Οὗτος ἐπωφελέθη τοῦ διασταγμοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἐκρύωνεν ἔκλεισε τὴν θύραν, μὴ περιμείνας τὴν ἀδειαν.

«Τί ἄθλιος καιρὸς, κύριε Μπάμμπλ! εἶπεν ἡ διευθύντρια.

— Ἀθλιώτατος πράγματι, κυρία, ἀπεκρίνατο ὁ κλητὴρ· εἶναι καιρὸς ἀντιενοριακός. Θὰ πισεύσητε, κυρία Κόρνυ, ὅτι σήμερα ἐμοιράσαμεν εἰκοσιπέντε ψωμιά τῶν τέσσερων λιτρῶν καὶ ἑνάμισυ κεφάλι τυρί! . . . καὶ σὰς λέγω, κυρία μου, πῶς καὶ πάλιν αὕτη ἡ φτωχολογία δὲν εἶναι εὐχαριστημένη!

— Ἀμὴν καὶ πότε εἶναι εὐχαριστήμενοι αὐτοί; εἶπεν ἡ οἰκονόμος, πίνουσα ἡδυπαθῶς τὸ τέιον.

— Ἀ, ἀλήθεια εἶν' αὐτό, κυρία μου, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμπλ. Νὰ φαντασθῇτε, ἦταν ἓνας, ποῦ ἐπειδὴ ἔχει μεγάλην οἰκογένειαν τοῦ παρεχώρησαν ἓνα ψωμὶ τῶν τεσσάρων λιτρῶν καὶ μίαν λίτραν τυρί. Μὴ θαρρεῖτε πῶς γνωρίζει τὸ καλὸ ὅπου τοῦ ἔγινε; παρὰ δὲν δίνει! Τί μονάχα, εἰσεύρετε, τί ἔκαμε, κυρία μου; Ἐζήτησε καὶ κάρβουνα, μόνον δύο φοῦκτες, ἔλεγε. Κάρβουνα! καὶ τί ἤθελε νὰ τα κάμῃ; Ὅθ' ἤθελε βέβαια νὰ ψήσῃ τὸ τυρί, διὰ νὰ ἔλθῃ ὕστερα νὰ γυρέψῃ καὶ ἄλλο! Ἐτσι κάνουν, κυρία μου, ἔτσι κάνει ὅλο αὐτὸ τὸ σκυλόλοι· δός τους σήμερα κάρβουνα μὴ ποδιά γιομάτη, θὰ ἔρθουν πάλιν νὰ σου γυρέψουν ὕστερα ἀπὸ δύο ἡμέρας· εἶναι ἀδιάντροποι, ὅσον μαῖμοῦδες!

Ἡ διευθύντρια ἐπεδαψίλευσε τὴν ἐπιδοκιμασίαν της διὰ τὴν ὠραίαν σύγκρισιν, καὶ ὁ κλητὴρ ἐξηκολούθησε.

«Δὲν ἔμπορεῖ νὰ πιστεῦσῃ κανεὶς ὡς ποῦ φθά-
νει ἡ ἀναίδεια αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ξε-
τσιπωσιά· προχθὲς ἀκόμη, ἓνας ἄνθρωπος. . .
ἔχετε ὑπανδρευθῇ, κυρία μου, καὶ ἔμπορῶ νὰ
εἶπω ἐμπρὸς σας τὸ πρᾶγμα καθὼς ἔγινε, ἓνας
ἄνθρωπος, γυμνὸς σχεδὸν (ἡ κυρία Κόρνυ ἔτα-
πείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς), κουρελιάρης, παρου-
σιάζεται εἰς τὴν πόρτα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, καὶ ὁ
ἐπιθεωρητὴς ἐκείνην τὴν ὥρα ἐκάθητο εἰς τὸ τρα-
πέζι μετ' ἄλλους φίλους του, καὶ λέγει πῶς πρέ-
πει νὰ του δώσουν συνδρομή. Ἐπειδὴ δὲν ἤθελε
νὰ φύγῃ, καὶ ὁ τρόπος του καὶ ἡ γδύμνια του ἐ-
σκανδαλίζον τὸν κόσμον, ὁ ἐπιθεωρητὴς μας διέ-
ταξε νὰ του δώσουν μίαν λίτραν πατάταις καὶ
ὀλίγο μπλογοῦρι. — «Θεέ μου, εἶπεν αὐτὸ τὸ
τέρας τῆς ἀχαριστίας, τί νὰ τα κάμω ἐγὼ αὐτά;
εἶναι τὸ ἴδιο ὅταν νὰ μου δώσετε ματογυᾶλια.
— Πολὺ καλὰ, τοῦ λέγει ὁ ἐπιθεωρητὴς, καὶ τοῦ
παίρνει ὀπίσω ὅσα τοῦ ἔδωκε, δὲν ἔχει νὰ πᾶ-
ρῃ τίποτε. — Καὶ πρέπει λοιπὸν νὰποθάνω εἰς
τὸν δρόμον; εἶπεν ὁ διακονιάρης ἐκεῖνος. — Ἐν-
νοια σου καὶ δὲν ὀφθαλμίζεις, τοῦ λέει ὁ ἐπιθεω-
ρητὴς.

— Χὰ, χά! ἐξαίρετα, εἶπε διακόψασα αὐτὸν
ἡ διευθύντρια. Θὰ ἦτο χωρὶς ἄλλο ὁ ἐπιθεωρη-
τὴς ὁ κύριος Γκραίνητ. Ὑστερα;

— Ὑστερα, κυρία μου, εἶπεν ὁ κλητὴρ, ἔ-
φυγε καὶ ἀπέθανε ὡς τὸν δρόμο. Εἶδες ἐκεῖ ἐπι-
μονή;

— Αὐτὸ καταντᾷ πλέον ἀπίστευτον! παρε-
τήρησεν ἡ οἰκονόμος μετ' ἀξιοπρεπείας· ἀλλὰ
δὲν σας φαίνεται, κύριε Μπάμμπλ, πῶς αἱ βοή-
θειας ποῦ δίνουν ἐξω ἀπὸ τὸ πτωχοκομεῖον δὲν
ἔχουν κἀνὲν καλὸν ἀποτέλεσμα; Εἴσθε ἄνθρω-
πος μετ' αἵσαν, καὶ εἰξεύρετε ἀπὸ αὐτά.

— Κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κλητὴρ μειδιών, ὡς
ἀνὴρ ἔχων συνείδησιν τῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ, αἱ
βοήθειαι ποῦ δίδονται ἐκτὸς τοῦ πτωχοκομείου,
ἀν δίδονται καθὼς χρειάζεται, καταλαμβάνετε,
κυρία μου, καθὼς χρειάζεται, εἶναι ἡ σωτηρία
τῶν ἐνοριῶν. Πρῶτον μὲν καὶ κύριον, ὅταν δίδουν
συνδρομὴν ἐξω τοῦ πτωχοκομείου, εἶναι νὰ δι-
δουν εἰς τοὺς πτωχοὺς τόσῳ ὀλίγον, ὅπου νὰ μὴ
εἰξεύρουν τί νὰ το κάμουν, καὶ ἔτσι κουράζον-
ται καὶ δὲν σ' ἐνοχλοῦν πλέον καθημερινῶς.

— Βέβαια, ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ, αὐτὸ
εἶναι μία λαμπρὰ ἰδέα!

— Ναί. Καὶ μετὰξὺ μας, αὐτὴν τὴν ἀρχὴν
ἀκολουθεῖ ἡ ἐνορία, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύ-
ριος Μπάμμπλ δι' αὐτὸ ὅταν κάμνῃ οἰκογέ-
νεια ἀσθενήσῃ, τῆς δίνουμιν τυρὶ, καθὼς λέγουσιν
αὐτοὶ οἱ ἀδιάντροποι οἱ ἐφημεριδογράφοι, οἱ ὁ-
ποιοὶ ἀνακατώνονται ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι ἡ δου-
λειά τους. Καὶ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν, κυρία Κόρνυ,
τὴν ἐφαρμόζουν αἱ ἐνορίαι εἰς ὅλον τὸ βασί-
λειον. Ὅμως, προσέθηκεν ἐκτυλίσσων τὸ δέμα,
ὅπερ ἀνὰ χεῖρας ἐκράτει, αὐτὰ εἶναι διοικητικὰ

μυστήρια, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς
κλειστὸν τὸ στόμα, ἐκτὸς ὅταν πρόκειται νὰ
τα εἴπῃ κανεὶς εἰς ἐνοριακοὺς ὑπαλλήλους, κα-
θὼς παραδείγματος χάριν μετὰξὺ μας. Αὐτὸ εἴ-
ναι τὸ κρασί τοῦ πόρτο, ὅπου διέταξε τὸ συμ-
βούλιον διὰ τοὺς ἀρρώστους· εἶναι ἐξαίρετος ἡ
ποιότης του, καθαρὸ ὅσον νερὸ καὶ εἰς καινούργιο
μάλιστα μπουκάλι. »

Πλησιάζας τὴν ἐτέραν τῶν φιαλῶν εἰς τὸ
φῶς καὶ ἀνακινήσας αὐτὴν διὰ νὰ καταδείξῃ
τὴν ἐξαίρετον τοῦ οἴνου ποιότητα, ὁ κύριος
Μπάμμπλ κατέθηκεν ἀμφοτέρους ἐπὶ τῆς τρα-
πέζης, ἐδίπλωσε τὸ μανδήλιον δι' οὗ τὰς εἶχε
τυλιγμένας, τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ
ἔλαβε τὸν πῖλόν του, ὡς θέλων νὰπέλθῃ.

«Θὰ ὑποφέρετε πολὺ ἀπὸ τὸ κρύο, κύριε
Μπάμμπλ, εἶπεν ἡ διευθύντρια.

— Εἶν' ἓνας ἄνεμος, ὅπου σοῦ ξυρίζει τὸ πρό-
σωπον, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος ἀνορθώσας τὸ περι-
λαίμιον αὐτοῦ.

Ἡ κυρία Κόρνυ ἐκύτταξε τὴν προχοῖδα τοῦ
τεῖου καὶ κατόπιν τὸν κλητὴρα, ὁ ὁποῖος διηυ-
θύνετο εἰς τὴν θύραν· ἐκεῖνος ἔβηξε καὶ ἡτοιμά-
ζετο νὰ τῇ ἐπευχθῇ καλὴν νύκτα, ὅτε αὐτὴ
τὸν ἠρώτησε δειλῶς ἐὰν ἠδύνατο νὰ τῷ προσ-
φέρῃ ἓν φλυζάνιον τσαί.

Ἀμέσως ὁ κύριος Μπάμμπλ κατεβίβασε τὸ
περιλαίμιόν του, ἀπέθηκε τὸν πῖλον καὶ τὴν
ράβδον του ἐπὶ τινος καθίσματος, καὶ ἔφερεν
ἕτερον καθίσμα πλησίον τῆς τραπέζης· ἐκάθησε
βραδέως, παρατηρῶν ἀσκαρδαμυκτὴ τὴν κυρίαν,
ἥτις ἔταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ κύριος
Μπάμμπλ ἔβηξεν αὖθις καὶ ὑπεμειδίασε.

Ἡ κυρία Κόρνυ ἠγέρθη διὰ νὰ λάβῃ ἐκ τῆς
σκευοθήκης ἓνα κύαθον. Ὅταν δ' ἐκάθησεν οἱ ὀ-
φθαλμοὶ τῆς ἀντέκρουσαν πάλιν τοὺς τοῦ ἐρωτο-
λήπτου κλητῆρος. Ἠρυθρίασε καὶ ἡσχολήθη εἰς
τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ τεῖου. Ὁ κύριος Μπάμμπλ
ἔβηξε καὶ πάλιν, ἀλλὰ δυνατώτερα.

«Τὸ πίνετε μετ' πολλὴν ζάχαριν, κύριε Μπάμμπλ;
ἠρώτησεν ἡ διευθύντρια, λαβούσα εἰς χεῖρας τὴν
σακχαροθήκην.

— Μάλιστα, κυρία μου, μετ' πολλὴν ζάχαριν, »
ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ, ἀτενὼς βλέπων
πάντοτε τὴν κυρίαν Κόρνυ. Ἐάν ποτε κλητὴρ ἐ-
φάνῃ τρυφερὸς, ἦτο ὁ κύριος Μπάμμπλ κατὰ τὴν
στιγμὴν ἐκείνην. Ἡ κυρία ἐπλήρωσε τὸν κύαθον
τεῖου.

Ὁ κύριος Μπάμμπλ ἤπλωσεν ἓν μανδήλιον
ἐπὶ τῶν γονάτων του διὰ νὰ μὴ παραβλάψωσιν
αἱ ψίχαι τοῦ ἄρτου τὰ χρώματα τῶν κοντῶν
ἀναξυρίδων του, καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ καὶ νὰ
πίνῃ. Ἐνίοτε, ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης ἀσχολίας,
ἀνεστέναιζε βαθύτατα, ὅπερ οὐδαμῶς παρεκώ-
λυε τὴν κανονικὴν κίνησιν τῶν ἐδόντων του, ἀλλὰ
τοὺναντίον μάλιστα ἐφαίνετο ὡς διευκολύνον τὴν
πεπτικὴν λειτουργίαν τοῦ στομάχου.

«Ἐχετε, βλέπω, καὶ γάταν, κυρία μου, εἶ-
πεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, παρατηρήσας μεγάλην
τινὰ γαλῆν θερμαινομένην μετὰ τῶν μικρῶν αὐ-
τῆς νοχελῶς παρὰ τὴν ἐστίαν. . . καὶ γατά-
κια ἀκόμη, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.

— Τὰ ἀγαπῶ παραπολὺ, ἀπεκρίνατο ἡ διευ-
θύντρια. Δὲν ἔχετε ἰδέαν πόσον τὰ ἀγαπῶ. Εἴ-
ναι τόσῳ χαριτωμένα, καὶ τόσῳ ποῦ με διασκε-
δάζουν! Αὐτὰ ἔχω κ' ἐγὼ συντροφιά!

— Ὡ! εἶναι εὐχάριστα ζῶα, εἶπεν ὁ κύριος
Μπάμμπλ, ἐπιδοκιμάζων τοὺς λόγους τῆς κυρίας,
καὶ πονοῦν καὶ τὸ σπίτι.

— Βέβαια! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ μετ'
ἐνθουσιασμοῦ. Δὲν εἰξεύρετε πόσῳ ἀγαποῦν τὸ
σπίτι, εἶναι μία χαρά!

— Κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κλητὴρ βραδέως, κρα-
τῶν τὸ ἴσον διὰ τοῦ κοχλιαρίου του ἐπὶ τοῦ κυά-
θου, τολμῶ νὰ εἶπω, κυρία, ὅτι ἂν εὐρεθῇ κά-
νεις γάτος, ἢ ὅ τι ἄλλο ζῶον, ὁ ὁποῖος νὰ ἡμ-
πορῇ νὰ ζῇ μαζί σας καὶ νὰ μὴ σας ἀγαπᾷ, αὐ-
τὸς θὰ ἦναι πλέον γάδαρος!

— Ὡ! κύριε Μπάμμπλ! εἶπεν ἡ διευθύν-
τρια.

— Τὴν ἀλήθειαν δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν κρύψῃ
κανεὶς, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμπλ,
ταλαντῶν τὸ κοχλιαρίον του μετ' ἀξιοπρεπείας
καὶ τρυφερότητος ἐνταῦτ' ὅπερ μεγάλην βαρύ-
τητα προσετίθει εἰς τοὺς λόγους του· ἐὰν εὐρί-
σκετο κἀνὲν ζῶον, τὸ ὁποῖον νὰ φανῇ τόσῳ ἀ-
χάριστον εἰς τὴν εὐγενίαν σας, θὰ τὸ ἐπνίγα με
μεγάλῃ μου εὐχαρίστησιν!

— Ἐλάτε, εἴσθε ἄσπλαγχνος, εἶπε ζωηρῶς
ἡ σεπτὴ οἰκονόμος τείνουσα τὴν χεῖρα διὰ νὰ
λάβῃ τὸν κυάθισκον παρὰ τοῦ κλητῆρος. Πρέπει
νὰ ἦσθε πολὺ σκληρόκαρδος.

— Σκληρόκαρδος, κυρία, εἶπεν ὁ κλητὴρ,
σκληρόκαρδος, ἐγὼ!

Ἐτείνε τὸν κυάθισκον του εἰς τὴν κυρίαν
Κόρνυ καὶ ἐδράξατο τῆς εὐκαιρίας ὅταν ἐκείνη
τὸν ἔλαβε νὰ τῇ σφίγῃ τὸν μικρὸν δάκτυλον.
Ἀκολούθως θείε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἀργυροκομή-
του ὑπενδύτου του, ἐστέναιζε βαθύτατα, καὶ ἀ-
πεμάκρυνε μικρὸν τὸ καθίσμα του ἀπὸ τῆς ἐ-
στίας.

Ἡ τράπεζα ἦτο στρογγύλη, καὶ ἐπειδὴ ἦτε
κυρία Κόρνυ καὶ ὁ κύριος Μπάμμπλ ἐκάθησαν
πρὸ τῆς ἐστίας, ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ ἀρκετὰ
πλησίον, ἐννοεῖται ὅτι ὁ κύριος Μπάμμπλ ἀπο-
μακρυνόμενος τῆς ἐστίας, ἐπηύξανε τὴν χωρί-
ζουσαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κυρίας Κόρνυ ἀπόστασιν.
Ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ αὐτοῦ θὰ ἐφελκύσῃ ἔ-
σως τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀναγνώστου, ὅστις θὰ
θεωρήσῃ τοῦτο ὡς δείγμα ἡρωϊκῆς αὐταπαρνή-
σεως τοῦ κυρίου Μπάμμπλ· ἡ ὥρα, ὁ τόπος, ἡ
περίστασις, τὰ πάντα παρώτρυνον εἰς τρυφερὰν
ἀνταλλαγὴν αἰσθημάτων, ἂν καὶ αἱ ἐρωτικαὶ
χαριτολογίαι, προσήκουσαι εἰς τὰ χεῖλη κούφων

νέων, εἰσὶν ὅλως ἀνάρμοστοι καὶ ἀσυμβίβαστοι
πρὸς τὴν ἀξιοπρεπείαν δημοσίου λειτουργοῦ,
μέλους τοῦ κοινοβουλίου, ὑπουργοῦ τοῦ κράτους,
λόδοις δημάρχου, καὶ κατὰ μείζονα λόγον ἐ-
νοριακοῦ κλητῆρος, ὅστις (οὐδένα τοῦτο λανθάνει)
πάντων τῶν δημοσίων λειτουργῶν πρέπει νὰ
ἦ ὁ αὐστηρότατος καὶ ἀξιοπρεπέστατος.

Ὅποιαιδὴποτε ὅμως καὶ ἂν ἦσαν αἱ προθέσεις
τοῦ κυρίου Μπάμμπλ, καὶ ἀναμφιβόλως θὰ ἦσαν
ἐντιμότεραι καὶ ἐξαίρετοι, κατὰ δυστυχίαν ἡ
τράπεζα ἦτο στρογγύλη, ὡς εἵπομεν. Εἰς τρό-
πον ὥστε ὁ κύριος Μπάμμπλ ἀπομακρύνων τὸ
καθίσμα του ἀπὸ τῆς ἐστίας, ἐβράχυνε βαθμὴδὸν
τὴν χωρίζουσαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς σεπτῆς οἰκονό-
μου ἀπόστασιν, καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ καθίσματος
περὶ τὴν τράπεζαν κατέληξε πλησίον τοῦ κα-
θίσματος τῆς κυρίας Κόρνυ. Τὰ δύο καθίσματα
προσέκρουσαν, καὶ τότε ἡ κίνησις τοῦ κυρίου
Μπάμμπλ ἔπαυσε πλέον.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἂν ἡ κυρία
διευθύντρια ἐκίνει τὸ καθίσμα τῆς δεξιᾶς, θὰ ἐ-
πιπτεν εἰς τὸ πῦρ τῆς ἐστίας· ἂν ἀριστερᾶς δὲ, θὰ
ἐπιπτεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κυρίου Μπάμμπλ.
Τοῦτο οὐδαμῶς διέλαθε τὴν δξυδέσκειαν αὐτῆς,
καὶ ὡς γυνὴ συνετὴ, οὐδόλως ἐκινήθη καὶ προσή-
νεγκεν εἰς τὸν κύριον Μπάμμπλ καὶ αὖθις τέιον.

«Σκληρόκαρδος, ἐπανέλαβεν ὁ κλητὴρ, ἀτε-
νίζων τὴν οἰκονόμον· καὶ σεῖς, κυρία Κόρνυ, εἴ-
σθε καὶ σεῖς σκληρόκαρδος;

— Ὡ Θεέ μου! ἀνεφώνησεν ἐκείνη, τί εἶν'
αὐτά, κύριε Μπάμμπλ; Τί ἐρώτησις εἶναι αὐτή;
καὶ νὰ τὴν κάμνῃ μάλιστα ἓνας ἀνύπανδρος!
Καὶ τί σας ἐνδιαφέρει, κύριε Μπάμμπλ;

Ἐκεῖνος ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐκένωσε τὸ τέιον,
κατεβρόχθισε μίαν φέταν ἄρτου πεφρυγμένου,
ἐσπόγγισε τὰ χεῖλη, καὶ. . . ἡσπασθὴ γενναίως
τὴν οἰκονόμον.

«Κύριε Μπάμμπλ, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἡ
διακριτικὴ κυρία, διότι ὁ τρόμος καθίστη σχε-
δὸν αὐτὴν ἄφωνον, κύριε Μπάμμπλ, θὰ φωνάξω!»

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ βραδέως
καὶ ἀξιοπρεπῶς περιέβαλε διὰ τοῦ βραχίονός
του τὴν μέσην τῆς οἰκονόμου.

Ἐπειδὴ ἡ κυρία αὕτη ἐξεδήλωσε ῥητῶς τὴν
πρόθεσιν αὐτῆς τοῦ νὰ φωνάξῃ, ἀναμφιβόλως
μετὰ τὸ νέον τοῦτο τόλμημα τοῦ κλητῆρος θὰ
ἐξεπέλει τὴν ἀπειλὴν αὐτῆς, ὅτε ἡ θύρα ἐκρούσθη
βιαίως. Ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ ὁ κύριος Μπάμμπλ
ἐπὶ ἠέθησεν ὡς αἰγᾶγρος πλησίον τῶν φιαλῶν
καὶ ἤρχισε νὰ τὰς καθαρίζῃ δεινῶς, ἐν ᾧ ἡ
οἰκονόμος ἠρώτησε ξηρῶς, «Ποῖος εἶναι;» Ἀξιο-
σημείωτον δ' εἶναι, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς
περιεργὸν παράδειγμα τῆς ἐπενεργείας αἰφνι-
δίας ἐκπληξέως πρὸς κατάπαυσιν μεγάλου τρό-
μου, ὅτι ἡ φωνὴ τῆς οἰκονόμου οὐδεμίαν προσέ-
διδε συγκίνησιν, ἀλλ' ἀνέλαβεν ὀλοσχερῶς τὴν
συνήθη τραχύτητα.

«Κυρία, εἶπε γραῖα τις ἐπαίτις κατεσκλη-
κυῖα, προβάλλουσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν θύραν,
ἡ γρηῖα Σώλλυ ψυχομαχάει.

— «Ε, καὶ τί θέλετε νὰ κάμω ἐγώ; ἠρώτη-
σεν ἡ οἰκονόμος μετὰ δυσαρρεσκείας· ἡμπορῶ
ἐγὼ νὰ τὴν γιατρέψω;

— «Ὁχι, ὄχι, κυρία, ἀπεκρίνατο ἡ γραῖα,
κάνεις δὲν ἡμπορεῖ αὐτό· δὲν ἔχει πλέον για-
τρεῖα. Εἶδα νὰ πεθάνουν τόσους καὶ τόσους,
παιδιὰ καὶ ἄνδρας θηριακωμένους, καὶ ἔξυρ-
πότε ἔρχεται ὁ θάνατος. Ἀλλ' αὐτὴ εἶναι πολὺ
ταραγμένη, καὶ ὅταν τὴν ἀφίνουν οἱ παροξυ-
σμοὶ ἡσυχῇ, καὶ τοῦτο σπάνια συμβαίνει, διότι
φοβερά εἶναι ἡ ἀγωνία της, λέγει πάντα πῶς
ἔχει κάτι τι νὰ σας εἰπῇ, ὅπου πρέπει χωρὶς
ἄλλο νὰ το μάθετε. Δὲν θ' ἀποθάνῃ μὲ ἡσυχί-
αν δὲν σας ἰδῇ, κυρία.»

Ἡ σεπτὴ οἰκονόμος ὑπετονθόρυσεν μυρίας ἀ-
ράς κατὰ τῶν γραιῶν, αἵτινες δὲν ἡμποροῦσι
νάποθάνωσι χωρὶς νὰ ἐνοχλήσωσι τοὺς ἀνωτέ-
ρους τῶν ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων της εὐρύτατον
σάλιον, δι' οὗ περιετυλίχθη ἐπιμελῶς, παρεκά-
λεσε τὸν κύριον Μπάμμπλ νὰ περιμεῖνῃ μέχρι
τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῆς, καὶ παροτρύνουσα τὴν
γραῖαν ἀγγελιοφόρον νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ βῆμά της
καὶ νὰ μὴ τὴν κρατῇ ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὴν
σκάλαν, ἐξῆλθε μετὰ πολλῆς δυσαρρεσκείας, καὶ
πολλὰ μουρμουρίζουσα διηυθύνθη εἰς τὸ δωμά-
τιον τῆς ψυχορραγούσης.

Ἀπομείνας μόνος ὁ κύριος Μπάμμπλ, προσ-
νέχθη λίαν παραδόξως. Ἐτρεξεν ἀμέσως καὶ
ἤνοιξε τὴν σκευοθήκην, ἐμέτρησε τὰ κοχλιάρια
τοῦ τείου, ἐστάθμισεν εἰς τοὺς δακτύλους μίαν
σακχαρολαβίδα, παρετήρησε μετὰ προσοχῆς μέ-
γα τι ἀργυροῦν κοχλιάριον, ὥστε ἤθελε νὰ βε-
βαιωθῇ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ μετάλλου, ἀφ'
οὗ οὕτως νύχαρίστησε τὴν περιέργειάν του,
ἐφόρυσεν ἀνάποδα τὴν τρίκωχον πιλὸν του, καὶ
ἐγύρισε πολλάκις κύκλῳ τῆς τραπέζης χορεύων
σοβαρῶς ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν. Ἀφ' οὗ ἐ-
τελείωσε τὴν ἀλλόκοτον ταύτην γυμναστικὴν,
ἀφείλε τὸν πιλὸν του, καὶ ἐξηπλώθη εἰς ἓν κά-
θισμα πλησίον τοῦ πυρὸς, στρέφων τὰ νῶτα
εἰς τὴν ἐστίαν, ὡς ἄνθρωπος καταγιγνόμενος εἰς
ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῶν ἐν τῷ δωματίῳ σκευῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Θαλῖβραι ἀλλὰ σύντομοι λεπτομέρειαι, ὧν ἡ
γνώσις εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς κατανόησιν
τῆς παρούσης ἱστορίας.

Ἡ γραῖα ἥτις ἐτάραξε τὴν γαλήνην τῆς οἰ-
κονόμου, ἦτο αὐτόχρημα ἄγγελος θανάτου. Τὸ
ἀνάστημά της εἶχε κυρτώσει τὸ βάρος τῶν ἐτῶν,
τὰ μέλη της ἄπαντα ἔτρεμον διηνεκῶς, ἡ δὲ
μορφὴ της, παραμορφωμένη ὑπὸ ἀδιαλείπτων
σπασμωδικῶν κινήσεων, ὁμοιάζε μᾶλλον μὲ γε-
λοιογραφίαν παρὰ μὲ ἀνθρώπινον πρόσωπον.

Φεῦ! πολλὰ ὀλίγα εἰσὶν ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα

ὧν ἡ καλλονὴ διατηρεῖ ἐπὶ μακρὸν τὰ θέλητρα
αὐτῆς! Αἱ φροντίδες, αἱ θλίψεις, τὰ ἄλγη, ἐν ᾧ
μεταβάλλουσι τὴν καρδίαν, ἀλλοιοῦσι συγχρό-
νως καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ μόνον ὅταν ὑ-
πνοῦσι τὰ πάθη καὶ διὰ παντὸς ἀπολλῶσι τὴν
δύναμιν αὐτῶν, τὰ νέφη διασκεδάζονται καὶ τὸ
μέτωπον ἀνακτᾶται οὐρανίαν γαλήνην. Τοιαύτη
εἶναι πολλάκις ἡ ἐπενέργεια τοῦ θανάτου καὶ
τὸ κρῦον καὶ παγερὸν πρόσωπον ἐπανευρίσκει
τὴν ἡρεμον καὶ γαλήνην ἐκείνην ἔκφρασιν,
ἣν ἐκέκτητο κατὰ τὴν ἡὲ τῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρω-
πος ἀποκαθίσταται τότε ἡσυχος καὶ ἀτάραχος,
ὅσοι δ' ἐγνώρισαν αὐτὸν κατὰ τὰ εὐδαίμονα
ἔτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας, κλίνουν γόνυ πρὸ
τοῦ φερέτρου, πλήρεις σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἄγγε-
λον ὃν νομίζουσιν ὅτι βλέπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ γραῖα ἀνέβη κλονομένη τὴν κλίμακα, καὶ
διέτρεξεν ὑποσκάζουσα τοὺς διαδρόμους, ὑπο-
ψιθυρίζουσα δὲ ἀκατανόητους τινὰς λέξεις εἰς ἀ-
πάντησιν τῶν ἐπιτιμήσεων τῆς κυρίας. Ἐπὶ τέ-
λους ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ ἵνα ἀναπνεύσῃ, καὶ
παρέδωκε τὸ φῶς εἰς τὴν οἰκονόμον, ἥτις ταχεῖ
βήματι διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἔκειτο
ἡ ἐτοιμοθανής.

Ἦτο δὲ τοῦτο ἀθλία τρώγλη, φωτιζομένη
ὑπὸ ἐλεεινῆς λυχνίας. Ἐτέρα γραῖα ἠγρύπνει
πλησίον τῆς κλίνης, ἐν ᾧ ὁ βοηθὸς τοῦ φαρμα-
κεῖου τῆς ἐνορίας, ὀρθὸς ἱστάμενος πρὸ τῆς ἐ-
στίας, ἐλέπτυνε μίαν ὀδοντογλυφίδα.

«Τί ψυχρὰ νυκτιά, κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ νέος
ἰδὼν εἰσελθοῦσαν τὴν οἰκονόμον.

— Ψυχρὰ πραγματικῶς, κύριε, ἀπεκρίνατο
αὕτη διὰ φωνῆς ὅσον ἡδύνατο μαιλικίου, χαι-
ρετίζουσα μεθ' ὑποκλίσεως.

— Ἐπρεπε νὰ πατιῇτε ἀπὸ τοὺς προμηθευ-
τάς σας κάρβουνα καλλιτέρας ποιότητος, εἶπεν
ὁ βοηθὸς συνδαυλίζων τὸ πῦρ δι' ἐσκωριασμέ-
νων πυρολαβίδων. Αὐτὰ μὲ τέτοιον καιρὸν δὲν
ἀξίζουν τίποτε.

— Αὐτὰ ἔχει ἐγκρίνει τὸ συμβούλιον, ἀπε-
κρίνατο ἡ οἰκονόμος· ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ εἴ-
χαμεν καλὴν θέρμανσιν, ἀφ' οὗ ἡ ἐργασία μας
εἶναι τόσῳ κοπιαστικὴ καὶ θλιβερά.»

Ἐνταῦθα ἡ συνδιάλεξις διεκόπη, διότι ἡ θνή-
σκουσα ἐξέπεμψε παρατεταμένον στεναγμόν.

«ὦ! εἶπεν ὁ νέος παρατηρῶν πρὸς τὸ μέ-
ρος τῆς κλίνης, ὥστε ἡ κραυγὴ ἐκείνη τῷ ἐνεθύ-
μησεν ὅτι ὑπῆρχεν εἰς ἀσθενῆς ἐν τῷ δωματίῳ.
Εἶναι τὸ τέλος της, κυρία Κόρνυ.

— Πιστεύετε; ἠρώτησεν αὐτή.

— Πολὺ θὰ με ἐξέπληττε, ἂν ἡ ἀγωνία της
διήρκει ἀκόμη ὀλίγας ὥρας, εἶπεν ὁ βοηθὸς ὁ-
ξύνων τὴν ὀδοντογλυφίδα του. «Ὅλος της ὁ ὀρ-
γανισμὸς εἶναι χαλασμένος. Γιὰ εἰπέ μου, γρηῖα,
μήπως κοιμᾶται;»

Ἡ νοσοκόμος ἐκλινεν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἵνα βε-
βαιωθῇ, καὶ ἐνευσε καταφατικῶς.

«Θὰ τα τινάξῃ ἔσως ἔτσι ἡσυχᾶ, χωρὶς νὰ
πάρωμεν εἰδήσιν, εἶπεν ὁ νέος. Βάλλετε τὸ φῶς
κατὰ γῆς· δὲν θὰ το ἰδῇ.»

Ἡ γραῖα ὑπῆκουσε, σείουσα τὴν κεφαλὴν,
θέλουσα οὕτω νὰ σημάνῃ ὅτι ἡ ἀσθενῆς δὲν θά-
ποθάνῃ οὕτως ἡσυχῶς· ἀκολουθῶς ἀνέλαβε τὴν
θέσιν τῆς πλησίον τῆς ἐτέρας γραίας, ἥτις εἰσῆλ-
θε. Ἡ οἰκονόμος μετὰ καταφανοῦς ἀνυπομονῆ-
σίας περιετυλίχθη διὰ τοῦ σαλίου της καὶ ἐκά-
θησε πλησίον τῆς κλίνης.

Ὁ βοηθὸς τοῦ φαρμακοποιοῦ, ἀφ' οὗ ὥξυνε
τὴν ὀδοντογλυφίδα του, ἔστη παρὰ τὴν ἐστίαν·
ἀλλὰ μετὰ δέκα λεπτά ἡ πληθὺς κατέλαβεν αὐ-
τὸν, ἐπευχῆθη καλὴν διασκεδασίαν εἰς τὴν κυ-
ρίαν Κόρνυ, καὶ ἀπῆλθεν ἀκροποδητὴ βαδίζων.

Αἱ δύο γραῖαι ἀφ' οὗ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐμει-
ναν ἀκίνητοι, ἀπεμακρύνθησαν τῆς κλίνης καὶ
καθήσασαι χαμαὶ πλησίον τῆς ἐστίας, ἐξέτει-
ναν τὰς λιποσάρκους χεῖράς των, διὰ νὰ θερ-
μανθῶσι. Αἱ φλόγες τῆς ἐστίας ἐφώτιζον ἀπαι-
σίως τὰς πελιδνὰ αὐτῶν πρόσωπα, καὶ κατε-
δείκνυν τὴν εἰδεχθῆ ἀσχημίαν των. Αἱ γραῖαι
συνδιελέγοντο ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

«Εἶπε τίποτε πάλιν ὅταν ἐγὼ ἔλπειν;

— Οὔτε λέξι, ἀπεκρίνατο ἡ ἐτέρα· ἐδάγκανε
μονάχα τὰ χεῖρά της, ἀλλὰ τῆς τα ἔπιασα καὶ
ἀμέσως ἡσύχασε· δὲν ἔχει πλέον δύναμι, καὶ
δὲν ἐδυσκολεύθηκα πολὺ νὰ τὴν κάμω νὰ ἡσυ-
χάσῃ. Δὲν εἶμαι δὲ καὶ ἐγὼ πάλι τόσῳ ἀδύ-
νατῇ, ὥσθ γρηῖα καὶ ἂν εἶμαι, καὶ ὕστερα ἀπὸ
τὴν καλοπέρασιν δὲ ὅπου ἔχομεν ἐδῶ εἰς τὸ κα-
τάστημα.

— Ἦπιε τὸ ζεστὸ κρασί ποῦ διέταξεν ὁ
γιατρός; ἠρώτησεν ἡ γραῖα.

— Ἐδοκίμασα νὰ τὴν κάμω νὰ καταπιῇ,
ἀπεκρίνατο ἡ ἄλλη γραῖα, ἀλλὰ ἐσφιγγε τόσῳ
πολὺ τὰ ὀδόντια της, καὶ ἐδάγκανε δυνατὰ τὸ
ποτήρι, ὥστε ἐτρόμαξα ὥς ποῦ νὰ τῆς τὸ ξεκο-
λήσω. Ὅσον εἶδα καὶ ἐγὼ ἔτσι, ἐρούφηξα μονάχη
μου τὸ κρασί, καὶ μὲ ὠφέλησε πολὺ.»

Ἀφ' οὗ παρετήρησαν περὶ αὐτὰς μετὰ προφυ-
λάξεως, ἵνα βεβαιωθῶσι μὴ τυχὸν τὰς ἤκουε
τις, αἱ δύο γραῖαι ἐπλησίασαν ἔτι μᾶλλον εἰς
τὴν ἐστίαν καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν φλυα-
ρίαν των.

«Ἐνθυμοῦμαι ἕναν καιρὸν, εἶπεν ἡ πρώτη, ὅπου
τὸ ἴδιο θὰ ἔκανε καὶ αὐτὴ, καὶ θὰ ἐγελοῦσε μά-
λιστα ὕστερα μὲ τὴν καρδίαν της.

— Χωρὶς ἄλλο, ὑπολαβούσα εἶπεν ἡ ἐτέρα·
ἦτανε πολὺ ἀνοικτόκαρδη. Μωρὲ, πόσα λείψανα
ἔντυσε! καὶ τὰ στόλιζε τόσῳ καλὰ! Ὅσον
κοῦκλες!»

Ἐν ᾧ ὁμίλει, ἡ γραῖα ἐξήγαγε συγχρόνως
τοῦ θυλακίου της ἐλεεινὴν κασσιτερίνην ταμβα-
κοθήκην, προσέφερεν εἰς τὴν συνάδελφόν της καὶ
ἐλαβε καὶ αὕτη μίαν δραγμὴν. Κατ' ἐκείνην
τὴν στιγμὴν ἡ οἰκονόμος, ἥτις ἀνυπομόνως ἀ-

νέμενεν ἕως τότε νᾶνανήψῃ ἡ θνήσκουσα, ἐπλη-
σίασεν εἰς τὴν ἐστίαν καὶ ἠρώτησεν ὀξυχόλως
πόσον καιρὸν ἔπρεπε νὰ περιμεῖνῃ ἀκόμη.

«Σὲ ἡλιγάκι, κυρὰ, ἀπεκρίθη ἡ ἐτέρα τῶν
γυναικῶν, ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς· ἐννοία σας
καὶ ὁ χάρος κάμμιαν ἀπὸ μᾶς δὲν ἔχει ὀρεξί νὰ
κάμῃ νὰ περιμεῖνῃ πολὺ. Ὑπομονή, ὑπομονή!
Εἰς ὅλους μας θὰ ἔλθῃ γρηγορώτερα ἀφ' ὅτε
θέλομεν.

— Σιώπαινε γλωσσού! εἶπεν ἡ οἰκονόμος αὐ-
στηρῶς. Εἰπέ μου, Μάρθα, ἔπεσε καὶ ἄλλη φο-
ρὰν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν;

— Πολλὰς φορὰς, ἀπεκρίνατο ἡ γυνή.

— Τώρα ὅμως εἶναι ἡ τελευταία, προσέθη-
κεν ἡ ἐτέρα, δηλαδὴ μία φορὰ μόνον ἀκόμη θὰ
ἐξυπνήσῃ καὶ δὲν θάργῃσῃ, κυρὰ, νὰ εἰσθε σί-
γουρη.

— Εἴτε ἀργὰ εἴτε γρηγορὰ, εἶπεν ἡ οἰκονό-
μος μετὰ δυσαρρεσκείας, δὲν θὰ μ' εὕρῃ ἐδῶ
ὅταν ἐξυπνήσῃ, καὶ προσέξετε καλὰ, ἀκούστε,
νὰ μὴ ἔλθῃτε νὰ με συγχύσητε ἄλλη φορὰ διὰ
τὸ τίποτε. Δὲν εἶναι δική μου δουλειὰ νὰ βλέπω
πῶς πεθαίνουν ὅλαις ἡ γρηαῖς τοῦ καταστήμα-
τος. Ὡστε ἄλλη φορὰ νὰ μὴ γίνῃ αὐτό· δὲν ὑ-
ποφέρεται πλέον, ἀλήθεια καὶ ἀπ' ἀλήθεια. Ἐ-
χετε ὅς τὸ νοῦ σας αὐτὸ ποῦ σὰς λέω, παληό-
γρηαῖς· ἂν μοῦ ὀφτιάσετε τὰ ἴδια κάμμιαν ἄλλη
φορὰ, ἐγὼ σας διορθώσω!»

Ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅταν τὰ δύο γραῖαι
ἐξέπεμψαν ὀξεῖαν κραυγὴν. Στρέψασα τὴν κε-
φαλὴν εἶδεν ὅτι ἡ θνήσκουσα ἐγερθεῖσα ἐκάθη-
σεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἔτεινεν αὐτὴ τοὺς βρα-
χίονας.

«Τί τρέχει; ἀνεκραύγασε διὰ φωνῆς ὑπο-
κόρου.

— Ἦσυχᾶ! ἡσυχᾶ! εἶπε μία τῶν γυναικῶν
κύψασα πρὸ τῆς κλίνης. Πέσε ἔξαπλώσου, ἔξα-
πλώσου γρηγορὰ!

— Δὲν θὰ πέσω κάτω παρὰ μόνον νεκρά!
εἶπεν ἡ ἀσθενῆς ἀγωνιώσα. Πρέπει νὰ τῆς ὀμι-
λήσω. Πλησιάσατε... κοντύτερα ἀκόμη, νὰ
σας εἰπῶ εἰς ταῦτά.»

Καὶ ἀσπάσασα τὸν βραχίονα τῆς οἰκονόμου,
τὴν ἐκάθισεν εἰς τι σκαμνίον πλησίον τῆς κλί-
νης. Ἡτοιμάζετο δὲ νὰ ὀμιλήσῃ, ὅτε παρετή-
ρησε τὰς δύο γραῖας ὀρθίας πλησίον τῆς οἰκο-
νόμου καὶ ἐχούσας κεκλιμένον τὸ σῶμα καὶ ἐν-
τεταμένα τὰ ὦτα, ὅπως μὴδὲ λέξις ταῖς δια-
φύγῃ.

«Διόξατέ τας, εἶπεν ἡ θνήσκουσα διὰ φωνῆς
ἀσθενεστάτης. Ὑπόμονα, γρηγορὰ!»

Ἀμφότερα τὰ γραῖαι ἤρχισαν νὰ παραπο-
νῶνται, λέγοντα ὅτι ἡ ταλαιπώρος ἀσθενῆς δὲν
ἀνεγνώριζε καὶ τὰς ἀρίστας φίλας αὐτῆς καὶ
διεμαρτύροντο, διατεινόμενα ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγ-
μὴν συγκατετίθεντο νὰποχωρισθῶσιν αὐτῆς.
Ἀλλ' ἡ οἰκονόμος ἀπέπεμψεν αὐτὰς, ἐκλείσας τὴν

θύραν καὶ ἐπανήλθε πλησίον τῆς κλίνης. Διω-
χθέντα τὰ γραῖδια μετέβαλον τόνον φωνῆς καὶ
διὰ τῆς ὁπῆς τοῦ κλείθρου ἐκραύγαζον ὅτι ἡ
γραῖα Σώλιν ἦτο μεθυμένη· ὅπερ πράγματι
δὲν ἦτο καὶ ἀδύνατον ἀπολύτως· διότι, ἐκτὸς
μικρᾶς δόσεως ὀπίου, ἦν ὁ φαρμακοποιὸς διέτα-
ξε, ἡ ἐτοιμοθάνατος ἐπάλασε καὶ κατὰ τῆς ἐ-
νεργείας ποτηρίου οἰνοπνεύματος, ὅπερ ἐξ ἀγα-
θότητος καρδίας αἱ δύο γραῖαι ἠνάγκασαν αὐ-
τοθύμως αὐτὴν νὰ πῖν.

«Τώρα ἀκούσατέ με, εἶπεν ἡ ἀσθενὴς μεγα-
λοφύωνος, ὡς εἰ προσεπάθει νὰ συγκεντρώσῃ συμ-
πάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις... Εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον
δωμάτιον... καὶ εἰς τὸ ἴδιον κρεβάτι... εὐρί-
σκετο μία ὥραία νέα καὶ ἐγὼ ἤμην ἡ νοσοκόμος
τῆς. Τὴν εἶχαν φέρει εἰς τὸ κατὰστημα, καὶ
ἤρχετο ἀπὸ μακρινὸ δρόμον· τὰ πόδια τῆς ἦσαν
καταιματωμένα, καὶ τὰ φορέματά τῆς ἦσαν
καταλερωμένα ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ ἀπὸ τὴν λά-
σπην τοῦ δρόμου. Ἐγέννησεν ἓνα παιδί καὶ ἀ-
πέθανε. Στάσου νὰ συλλογισθῶ... νὰ ἐνθυμηθῶ
ποῖον χρόνον ἦτον....

— Δένμας μέλει διὰ τὸν χρόνον, εἶπεν ἡ
ἀνυπόμονος οἰκονόμος· τί θέλεις λοιπὸν νὰ εἰπῇς;

— Ἀ, ναί, ὑπετονόρυσεν ἡ ἀσθενὴς, τί
ἤθελα νὰ εἰπῶ... Εἰξέσθω! ἀνεκράυγασεν ἐγερ-
θεῖσα αἰφνιδίως καὶ σπασμωδικῶς. Καὶ τὸ πρό-
σωπόν τῆς προσέλαβεν ἀσυνήθην ζωρότητα, οἱ δὲ
ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξηκόντιζον ἀτραπὰς. «Τὴν ἐκλε-
ψα· ναί, τὴν ἐκλεψα! Ἦταν ζεστή ἀκόμη! Σὰς
λέγω πῶς ἦταν ἀκόμη ζεστή ὅταν τὴν ἐκλεψα.

— Ἐκλεψες τί; λέγε δι' ὄνομα Θεοῦ! ἀνε-
φώνησεν ἡ οἰκονόμος, ποιοῦσα χειρονομίαν τινὰ,
ὥστε ἐσκόπει νὰ ἐπικληθῇ βοήθειαν.

— Τὸ πᾶγμα! ἀπεκρίνατο ἡ θνήσκουσα, ἐ-
πιθεῖσα τὴν χεῖρα εἰς τὸ στόμα τῆς οἰκονόμου,
τὸ μόνον πᾶγμα ὅπου εἶχε. Δὲν εἶχεν οὔτε
ῤοῦχα διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὸ κρύον, οὔτε
ψωμὶ νὰ φάγῃ· καὶ ἐφύλαγεν αὐτὸ εἰς τὸ στῆ-
θος τῆς· ἦτο χρυσὸ, σὰς λέγω! ἀληθινὸ χρυ-
σάφι, ποῦ ἔμπορῶσε νὰ τῆς σώσῃ τὴν ζωή.

— Χρυσάφι! ἐπανελάβε ζωηρῶς ἡ οἰκονόμος
προσκλίνουσα ζωηρῶς ἄνωθεν τῆς θνήσκουσας,
ἥτις ἐξηντημένη κατέπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης...
Ἐξακολούθησε, ἐξακολούθησε... ἔ, λοιπὸν,
ὑστερα; Ποία ἦταν αὐτὴ ἡ νέα; Πότε συνέβη-
σαν αὐτά;

— Μοῦ παρήγγειλε νὰ το φυλάξω μὲ προσο-
χήν, εἶπεν ἡ γραῖα, θρηνώδη ἀφιεῖσα κραυγὴν.
Μοῦ το ἐμπιστεύθη διότι ἐγὼ μονάχα ἤμουν πλη-
σίον τῆς. Ἀπὸ τῆ στιγμῇ ὅπου τὸ εἶδα εἰς τὸ
λαμβό τῆς... ἐγὼ τὸ εἶχα κλειμμένο μὲ τὸν
νοῦν μου· καὶ ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ... ἐγὼ
ἴσως εἶμαι ἡ αἰτία. Θὰ το μετεχειρίζοντο καλ-
λίτερα, ἂν εἴξευραν ὅλα αὐτά!

— Ἀν εἴξευραν τί; ἠρώτησεν ἡ οἰκονόμος.
Ὁμίλει!

— Αὐτὸ τὸ παιδί ὠμοῖαζε τόσῳ πολὺ μὲ τὴν
μητέρα του, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ ἀσθενὴς,
μηδύλως προσέχουσα εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς οἰ-
κονόμου, ὥστε δὲν ἤμποροῦσα νὰ το κυττάξω,
χωρὶς νὰ συλλογισθῶ τὴν δυστυχισμένη τὴν μη-
τέρα του! Τί ὥραία ἦταν ἡ δύστυχη! τί γλυ-
κειά! Στάσου, δὲν ἐτελείωσα. Δὲν τὰ εἶπα ὅλα
ἀκόμη, ἔ;

— Ὁχι, ὅχι, ἔσπευσε νὰ εἰπῇ ἡ οἰκονόμος,
ἐντεινύουσα τὴν ἀκοήν, ὅπως μὴ ἀπολέσῃ λέξιν,
διότι ἡ θνήσκουσα ὁμίλει ἐπὶ τέλους διὰ φωνῆς
μόλις καταληπτῆς. Κάμε ἡγήγορα, μὴ δὲν προ-
φθάσωμεν!

— Ἡ μητέρα, εἶπεν ἡ θνήσκουσα, καταβα-
λοῦσα ἄγωνά μεγίστον, ἡ μητέρα, ὅταν εἶδε τὸν
θάνατό τῆς, μοῦ εἶπεν εἰς τὸ αὐτὸ πῶς ἂν ἐζοῦσε
τὸ παιδί τῆς, ἂν ἤμποροῦσαν νὰ το ἀναθρέψουν
ἴσως θὰ ἤρχετο μία ἡμέρα ὅπου θὰ ἤμποροῦσε
νὰ κοῦρῃ τὸ ὄνομα τῆς μητέρας του χωρὶς νὰ
κοκκινίξῃ. «Ὡ Θεέ μου, ἔλεγε καὶ ἐσταύρωνε
τὰ ἀδύνατα χέρια τῆς· εἶτε ἀγόρι εἶτε κορίτσι
εἶναι, δότε του ὀλίγους φίλους εἰς αὐτὸν τὸν κό-
σμον τῆς ἀθλιότητος, καὶ εὐσπλαγχνίσου ἓνα
ὀρφανὸ παιδί ἔρημον καὶ μόνον ἐπὶ τῆς γῆς!»

— Καὶ πῶς το ἔλεγαν τὸ παιδί; ἠρώτησεν
ἡ οἰκονόμος.

— Τὸ ἔλεγαν Ὀλιβερ, ἀπεκρίνατο ἡ γυνή,
διὰ φωνῆς ἐκλιπούσης. Τὸ χρυσάφι ὅπου ἐκλεψα
ἦταν...

— Ποῦ; ποῦ; ἠρώτησεν ἡ οἰκονόμος.

Καὶ ἔκρυψε μετὰ ταχύτητος, ὅπως ἀκούσῃ τὴν
ἀπάντησιν τῆς θνήσκουσας, ἀλλ' ὥπισθοδρόμησε
μετὰ μικρὸν ὀρμευφύτως, ἰδοῦσα αὐτήν. Ἡ ἀ-
σθενὴς ἠγέρθη καὶ πάλιν βραδέως καὶ ἐπιπόνως,
συνέσφιγγε σπασμωδικῶς τὸ σκέπασμα τῆς κλίν-
ης, ἐτραύλισεν ἀνὰ ῥοὺς τινὰς φλόγους, καὶ
κατέπεσεν ἄπνους ἐπὶ τῆς κλίνης.

«Ξερῇ, κόκκαλο! εἶπεν ἡ ἑτέρα τῶν γραιῶν,
εἰς ὁρμήσασα εἰς τὸ δωμάτιον, μόλις ἠνοιχθῇ ἡ
θύρα.

— Καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ μὴ εἰπῇ τίποτε,»
προσέθηκεν ἡ οἰκονόμος ἀπομακρυνομένη μετ'
ἐπιπλάστου ἀδιαφορίας.

Ἀμφότεραι αἱ μέγαιραι ἦσαν πιθανῶς λίαν
ἐνησχολημέναι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς τὴν
νεκρὰν καθηκόντων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπεκρί-
θησαν. Ἐμειναν δὲ μόναι πλησίον τοῦ πτώ-
ματος.

*Ἐπὶ αὐτῇ συνέχεται.

ΔΥΠΑΝΑΟΥ

Ἡ Γαλλία ἀπώλεσε κατ' αὐτὰς σοφὸν καὶ σε-
βάσμιον ἱεράρχην, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Αὐρηλίας
Δυπανλοῦ. Γεννηθεὶς ἐν ἔτει 1802 ἐν Σαβοῖα,
ὁ Δυπανλοῦ ἀπεστάλη ὑπὸ τινος θείου του εἰς τὰ
ἱεροσπουδαστήρια τῶν Παρισίων, ἐνθα ἐξέπαι-
δεύθη ἐπιμελῶς. Ἐν ἔτει 1825 ἐχειροτονήθη ἱε-

**Π

ρεὺς, ἐγένετο δ' ἔκτοτε γνωστὸς ὡς εὐγλωττος
ἱεροκῆρυξ καὶ συγγραφεὺς δόκιμος. Κεκτημένος
ἀνατροπὴν λεπτὴν καὶ χαρρακτῆρα συμπᾶθῃ ὁ
Δυπανλοῦ προσελήφθη ὡς κατηχητῆς καὶ ὡς ἐ-
φημέριος τῶν Βουρβόνων καὶ κατόπιν τῶν Ὀρ-
λεανιδῶν, καὶ ὡς ἐξομολογητῆς πολλῶν μεγὰ-
λων ἀριστοκρατικῶν οἰκῶν τῆς Γαλλίας. Εἰς αὐ-
τὸν ἐξωμολογήθη κατὰ τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς
του στιγμὰς ὁ πρίγκηψ Ταλλεϋράνδ, τῷ 1838,
ἐδέχθη δὲ ὁ Δυπανλοῦ τὴν μεταμέλειαν τοῦ ἀπὸ
τῆς ἐκκλησίας ἀποσιρτήσαντος διασῆμου ἐκεί-
νου διπλωμάτου. Ἐν ἔτει 1841 διωρίσθη καθη-
γητῆς τῆς ῥητορικῆς ἐν τῇ Σοεβόννῃ. Μετὰ τὴν
ἐπανάστασιν τοῦ 1848 προσχειρίσθη εἰς ἐπί-
σκοπον Αὐρηλίας. Τότε ὁ Δυπανλοῦ ἐθεωρεῖτο
ἐτι ὡς σχετικῶς φιλελεύθερος κληρικὸς. Εἶχεν ὑ-
περασπίσει εὐγλωττῶς τὸ σύστημα τῆς κλασσι-
κῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τῆς λύσεως τῶν Ἰησουί-
τῶν, ὑπερμάχει δ' ἐκθύμως τοῦ Γαλλογαλιανισμοῦ,
τουτέστι τῶν προνομίων τῆς γαλλικῆς ἐκκλη-
σίας κατὰ τῶν Ὑπεραλπειῶν. Ἀλλ' ἔκτοτε ἤρ-
ξατο καὶ αὐτὸς ὑφιστάμενος τὴν φθοροποιὴν ἐ-
πιρροὴν τῆς Ῥώμης. Τῷ 1854 ἐξελέχθη μέλος
τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, καταπολέμησε δὲ
μανιωδῶς ἐν ἔτει 1871 τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ
ἐξόχου συγγραφέως Λιτρέ, ἕνεκα τῶν ἄκρων ἀν-
τικαθολικῶν του πεποιθήσεων, καὶ ἀπεχώρησεν
ἐπιδεικτικῶς τῆς Ἀκαδημίας μετὰ τὴν ἐκλογὴν
ἐκείνου. Ἐν τῇ Συνόδῳ τοῦ Βατικανοῦ ὁ Δυπαν-
λοῦ ἀντετάχθη εὐθαρσῶς κατὰ τοῦ δόγματος
τοῦ ἀλανθίστου, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνκήρυξιν αὐ-
τοῦ ὑπετάγη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψη-
φίας. Ἐπὶ τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου ἐπε-
δείξατο ἀξίειπαινον πατριωτικὴν τόλμην. Ὁ Δυ-
πανλοῦ διετέλεσε καὶ πληρεξούσιος ἐν τῇ Ἐθνο-
συνελεύσει τοῦ 1871 καὶ γερουσιαστὴς ἀπὸ τοῦ
1875. Ὁ Δυπανλοῦ διέπρεπεν ἐπὶ εἰλικρινεῖ λα-
τρεία τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, καὶ ἰδίως τῶν
ἐλλήνων τραγικῶν, ὧν πολλὰ τραγωδία εἶχον
διδαχθῇ ἄλλοτε ἐν τῷ φροντιστηρίῳ τῆς Αὐρη-
λίας, ἐπιμελεῖα αὐτοῦ τοῦτο τοῦ ἱεράρχου. Πολ-
λάκις συνηγόρησε καὶ ἔγραψεν ὑπὲρ τῆς νεωτέ-
ρας Ἑλλάδος, τῷ δὲ 1860 ἐδωρήσατο τὰ συγ-
γράμματα αὐτοῦ πρὸς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ῥι-
ζαρείου σχολῆς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΓΩΝΙΑ Τῆς ΦΩΝῆς ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς παιδείας ἐν Γαλλίᾳ ὑπουργὸς κ. Α. Bardoux
ἀπηύθυνεν ἐσχάτως πρὸς τοὺς πρυτάνεις τῶν Ἀκαδημιῶν
τὴν ἐπομένην ὥραϊαν ἐγκύκλιον. Ἡ μετὰφρασίς ἐγένετο ὑπὸ
τῆς «Ἐφημερίδος.» Σ. τ. Δ.

Ἡ γεγωνία τῇ φωνῇ ἀνάγνωσις ἐλησημονήθη
ἡ παρημελήθη ἐν τοῖς λυκείοις, ἐν ᾧ αὕτη ἐστὶ
στοιχείον ἀπαραίτητον τῆς δημοσίας ἐκπαι-
δεύσεως.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῶ πόσον ὠφέλιμος εἶναι
αὕτη ἡ τέχνη ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, ἐν λαῷ

αὐτοκυβερνωμένῳ, συζητοῦντι, αποφασίζοντι,
τελοῦντι συνελεύσεις, συνιστῶντι ἐπιτροπὰς καὶ
παντὸς εἶδους συναθροίσεις ποιοῦντι. Οἱ ἀκολου-
θοῦντες τὰ ἡμέτερα ἐκπαιδευτικὰ κατὰστήματα
θὰ προκληθῶσι βέβαιά ποτε εἰς ἀνάγνωσιν ἐκθέ-
σεώς τινος, πρακτικῶν κλπ. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀ-
παραίτητον νὰ ἀναγινώσκωσιν εἰς τρόπον ὥστε
νὰ ἐννοῶνται;

Ἡ ὑψηλὴ τῇ φωνῇ ἀνάγνωσις δὲν λογιζεται
ὡς ὁ μᾶλλον ζωτικὸς τρόπος ἐν τῷ πολιτικῷ
βίῳ;

Πρέπει ἐν Γαλλίᾳ νὰ μάθωσιν ἀνάγνωσιν, διότι
ὅταν τις γνωρίζῃ ἀνάγνωσιν, γνωρίζει νὰ ὁμιλῇ.
Τὴν τέχνην ταύτην, ἣν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἰδῶμεν
διδασκομένην ἐν τοῖς λυκείοις καὶ σχολείοις, ἐ-
πίσης τὴν νομίζομεν ἐπωφελεῖ καὶ εἰς τοὺς δι-
δασκάλους αὐτοὺς, ἕνεκα τῶν ἐπιβαλλομένων
αὐτοῖς ὑπηρεσιῶν. Ἡ ἀνάγνωσις πράξεώς τινος
ἀποφάσεως δημοτικοῦ συμβουλίου δὲν στερεῖ-
ται ἐνδιαφέροντος.

Ἀναμφιβόλως ἡ ἀνάγνωσις εἶναι ἐκ τῶν πρῶ-
των γυμνασμάτων τακτικοῦ σχολείου, ἀλλ' εἴ-
ναι τέχνη ἥτις ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ διδάσκη-
ται ὡς καὶ αἱ λοιπαί. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ
κενοῦ τούτου, ἐνομίσαμεν ὅτι διὰ τὰ προκαταρ-
κτικὰ σχολεῖα ἦτο ἀνάγκη ἐγχειριδίου τινὸς
συντόμου, ἐνέχοντος τὰς οὐσίας καὶ τὰς ἀρχὰς
μόνον διὰ τ' ἀνώτερα φιλολογικώτερόν τι. Διὰ
τοῦ πρώτου νὰ διδάσκῃται μόνον τὸ ὠφέλιμον,
διὰ δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τὸ τερπνὸν συγχρόνως.
Ἡ ἐξιδιαισμένη ἱκανότης ἐν τῷ εἶδει τούτῳ
τοῦ Ἀκαδημικοῦ Legouvé μᾶς παρέσχεν εὐχα-
ρίστησιν τὴν συνδρομὴν τῆς. Τὸ ἐγχειρίδιον καὶ
τὸ σύγγραμμά του εἰσὶν ἑτοιμα.

Τὸ μάθημα τῆς γεγωνίας τῇ φωνῇ ἀναγνώ-
σεως θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικόν. Ἐκαστος δι-
δάσκαλος ἐξερχόμενος τοῦ σχολείου θὰ ἐξετά-
ζεται εἰς τοῦτο ἐν τοῖς λυκείοις καὶ σχολείοις
θέλει εἶσθαι ἀρκετὴ ἡ εἰδικὴ καὶ ἰδίᾳ παράδοσις
ῥητορικῆς· τὸ τοιοῦτον θέλει εἶσθαι τὰ μᾶλα ὠ-
φελείας πρόξενον. Πρέπει πρῶτον ν' ἀναγινώσκῃ
καλῶς ὁ διδάσκαλος καὶ κατόπιν ὁ μαθητῆς τὸ
μάθημα ὅπερ πρέπει νὰ μάθῃ.

Ἡ εἰσαγωγὴ βραβείου διὰ τὴν ἀπαγγελίαν
καὶ ἀνάγνωσιν ἐκρίθη ἀναγκαῖα διὰ τινὰ ἔτη,
συνωδὰ τῷ ἐνδιαφέροντι ὅπερ συνδέω μὲ τὴν
γεγωνίαν τῇ φωνῇ ἀνάγνωσιν.

Κοινοποιήσατε τὴν παραλαβὴν τῆς παρού-
σης κλπ.

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετὰφρασις Γ. Ζωχιοῦ.]

34.

Γογγύζομεν κατὰ τῆς ὑπερφηφάνειας τῶν ἄλ-
λων, διότι οὐδὲ ἡμεῖς εἴμεθα πάντῃ ὑπερφηφάνειας
ἀμέτοχοι.

35.

“Ολοι οί ἄνθρωποι εἶναι ἐπίσης ὑπερήφανοι, διαφέρουσι δὲ μόνον κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς τρόπους, καθ’ οὓς τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτῶν ἐκδηλοῦσι.

36.

Φαίνεται ὅτι ἡ φύσις, ἡ ἅπαντα τὰ ὄργανα τοῦ ἡμετέρου σώματος τοσοῦτον σοφῶς διαπλάσασα, ὥπως καταστήσῃ ἡμᾶς εὐδαίμονας, προσέθηκεν ἡμῖν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἡμῶν ἀπὸ τῆς λύπης, τῆς προσερχομένης ἐκ τῆς γνώσεως τῶν ἡμετέρων ἀτελειῶν.

ΦΑΟΥΣΤ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ... ΖΑΧΑΡΙΝΟΙ

Ἐν τῇ ἐν Παρισίοις Ἐκθέσει, ἐν τῷ τμήματι τῶν Καλῶν Τεχνῶν, παρατηρεῖται ἔργον τι ζαχαρίνον πλείστου λόγου ἄξιον, δηλὸν ὅτι εἰκὼν παριστώσα τὸν Φάουστ καὶ τὴν Μαργαρίταν καὶ κατεσκευασμένη ἐκ ζαχαρέως μετὰ πλείστης ὁσμῆς τέχνης καὶ δεξιότητος. Νομίζει τις ὅτι εἶνε χειροτέχνημα κεντητὸν καὶ δὲν δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ὑπομονὴν τοῦ καλλιτέχνου. Πλὴν δὲ τούτου εἶνε ἐκτεθειμένον ἀντίγραφόν τινος ἐν Βιέννῃ ἐκκλησίας ὡσαύτως ἐκ ζαχαρέως, μετ’ ἀπαραμίλλου ἀκριθείας καὶ λεπτότητος ἐπεξεργασμένων πάντων τῶν ἀρχιτεκτονικῶν κοσμημάτων, οἷον τῶν ἐγκάρπων, τῶν ἀστραγάλων κλπ. κλπ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

3.

Δικηγόρος τις ὑπερασπιζόμενος ἐν δικαστηρίῳ κυρίαν συνειρίζουσαν νὰ κλέπτῃ μικρὰ πράγματα ἐκ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, δι᾽ ἡσχυρίζετο, ὅτι ἡ πελάτις του ἔπασχεν ὑπὸ κλεπτομανίας καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο ὑπόλογος διὰ τὰς πράξεις της.

— Κλεπτομανίας; — ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου — καὶ τί εἶν’ αὕτη ἡ κλεπτομανία;

— Φοβερὰ ἀσθένεια, κύριε πρόεδρε, ἥτις κάμνει τοὺς πάσχοντας ἐξ αὐτῆς νὰ κλέπτωσι.

— Ἀ, ἔ, βλέπω ὅτι εἶνε ἀσθένεια, τὴν δὲ ποίαν οἱ δικασταὶ πρέπει νὰ ἰατρεύσωσι. Ἡ δὲ συνταγὴ εἶνε *φουλάκισις δώδεκα μηνῶν*.

4.

Ἡ σύζυγος πρὸς τὸν σύζυγον:

— Δὲν νομίζεις, φίλε μου, ὅτι καλλίτερον εἶνε νὰ συνοδεύσω ἐγὼ τὴν κόρην μας εἰς τὸ θέατρον; “Ολος ὁ κόσμος θὰ τὴν βλέπῃ καὶ θὰ λέγῃ: “Εἶσι ἦτον μιὰ φορὰ καὶ ἡ μητέρα της.

— Ἀν ὅμως, ἀγάπη μου, βλέπῃ ὁ κόσμος τὴν μητέρα, καὶ λέγῃ: “Εἶσι θὰ γείνη καὶ ἡ κόρη της;

5.

Ἱεροκῆρυξ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σαμαρείτιδος, ἐτελείωσε τὴν διδασκίαν του διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: “Μὴ ἐκπλήττεσθε, ἀδελφοί μου, διότι τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον εἶνε τόσον ἐκτεταμένον» ἐνθυμήθητε ὅτι *γυνὴ ὁμιλεῖ*.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Παρατηρεῖς τοὺς τρέχοντας εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, τοὺς δίδοντας ἐπιστολάς στοῦ Σκουφου; τὸ ἀρχεῖον; Οἱ τόσοι αὐτοὶ φάκελλοι τί τάχα περιέχουν; Ἡμέραν νύκτα διατρεῖ τὸ Κράτος περιτρέχουν; Φαντάζεσαι πῶς θὰ ἰδῇς, ἂν τοὺς ἀποσφραγίσῃς, εἰδήσεις οἰκογενειακάς καὶ φιλικὰς ἐκχύσεις; Εἰς τὴν τραγὴν πολιτικὴν δοσμένοι ὀλοκλήρως, Γυναῖκες, νέοι, γέροντες, οἱ λαϊκοί, ὁ κληρὸς, Δὲν γράφουν ἄλλο, εἰμὴ ἂν τὸ ὑπουργεῖον πίπτῃ, Καὶ ποῖος πατριάρχης μας τὸν ἄλλον κάτω ρίπτει; Καὶ ὡς νὰ ἐπανήρχοντο οἱ παλαιοὶ αἰῶνες, Τῆς Ὀλυμπίας, τοῦ Ἰσθμοῦ οἱ ἐνδοκοὶ ἀγῶνες, Κινεῖται πᾶσα ἡ Ἑλλάς δι’ ἐξ ἐπὶ τοῦ Γένους Πολιτικούς, εἰς τὸ κοινὸν ἀκρωτηριασμένους; Καὶ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσιν εἰς ἐπαρχίας ὅλας Ἄῃρ εὐγαίνει σύμμικτος μὲ τύπους καὶ πανώλας.

(Ἀλέξανδρος Σούτσος.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γνωστὸν εἶνε ὅτι τὰ ἄνθη κλείουσιν ἄλλα κατ’ ἄλλας ὥρας, ἀλλὰ πῶς γίνεται τοῦτο; Ἰδού πῶς σκέπτεται σοφὸς τις ἄγγλος (sir John Lubbock) πρὸς ἐξηγήσιν τοῦ φαινομένου τοῦτου. “Ὅσα μὲν ἄνθη γονιμοποιοῦνται ὑπὸ νυκτερινῶν ἐντόμων καὶ ὑπὸ τῶν ψυχῶν αἵτινες πετῶσι τὴν νύκτα, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ὅπως ταῦτα μένωσιν ἀνοικτὰ καὶ τὴν ἡμέραν τὰ δὲ ἄνθη τὰ γονιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν μελισσῶν, τῶν κηφῶν κλπ., οὐδένα πάλιν λόγον ἔχουσι καὶ αὐτὰ ὅπως ἀνοίγωσι τὴν νύκτα. Τὸ φυτὸν εἶνε ὃν ἐνὸργανον τὸ ὁποῖον βλέπει διὰ τοῦ ἄνθους, ὃ ἐστὶ τὸ ἄνθος εἶνε τρόπον τινα ὁ ὀφθαλμὸς του. Ὡς τοιοῦτον δὲ ἔχει χρεῖαν ἀναπαύσεως, καὶ ὡς πάντα τὰ ἐνὸργανα κοιμᾶται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπάρξεώς του εἴτε τὴν ἡμέραν εἴτε τὴν νύκτα, ὁ δὲ ὕπνος του ἐκδηλοῦται διὰ κλείσεως τοῦ ἄνθους του. Πάντες δὲ οἱ φυσιολογοῦντες συμφωνοῦσι κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ ἀναπνοὴ τῶν φυτῶν, ἡ ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀπορρόφησης τοῦ ὀξυάνθρακος, ἡ ἀποβολὴ τοῦ ὀξυγόνου, ἡ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀπορρόφησης ὑγρῶν διαφόρων καὶ χημικῶν ἀλάτων καὶ τέλος ἡ διαπνοὴ αὐτῶν ποικίλλουσι κατὰ τε τὰ διάφορα εἶδη καὶ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας· εἶνε δὲ ἀσθενέστερα μὲν ἐν γένει τὴν νύκτα, ζωηρότερα δὲ τὴν ἡμέραν.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τρόπος διατηρήσεως τῶν γεωμῆλων.

Θέσον τὰ γεωμῆλα εἰς βαρέλιον ὅσον ἔνεστι στεγνόν, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὸν βυθὸν ἐστρώθησαν ἀρετὰ ἄχυρα· κλείσε τὸ βαρέλιον καλῶς καὶ τοποθέτησον αὐτὸ εἰς ὑπόγειον, μακρὰν τοῦ ψύχους καὶ τῆς ζέσσης. Ὅταν ἀνοιχθῇ τὸ βαρέλιον καὶ ληφθῶσιν ἐξ αὐτοῦ μέρος τῶν γεωμῆλων, πρέπει νὰ ἀπλώνεται εἰς τὸ κενὸν μέρος παχὺ στρώμα ἄχυρων ἢ πιτύρων καὶ νὰ κλείσται καλῶς.

1. Διευθυντὴς τοῦ ταχυδρομείου καθ’ ἣν ἐποχὴν (1836) ἐγράφησαν οἱ ἀνωτέρω στίχοι.